

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Současný stav a možnosti rozvoje venkovské turistiky
a agroturistiky v turistickém regionu Plzeňsko**

Autor práce: **Bc. Aneta Junková**

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Daniela Šálková**

!!!

**zadání diplomové práce.
(Do jedné vazby originál a do druhé kopii)**

!!!

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Současný stav a možnosti rozvoje venkovské turistiky a agroturistiky v turistickém regionu Plzeňsko" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala panu Ing. Štefanu Tothovi za odborné konzultace a rady při zpracování mé diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat především majitelům Farmy Stará hospoda za ochotu poskytování informací ohledně fungování farmy a také všem osobám, se kterými jsem mohla vést rozhovory a získala od nich cenné informace.

Současný stav a možnosti rozvoje venkovské turistiky a agroturistiky v turistickém regionu Plzeňsko

---

Current estate and possibilities of the development of rural tourism and agrotourism in the tourist region Plzeňsko

Souhrn

Diplomová práce se zabývá charakteristikou venkovského cestovního ruchu a agroturistiky v Plzeňském kraji a možnostmi jejich rozvoje. V první části práce jsou vymezena teoretická východiska, která souvisí s problematikou venkovské turistiky a agroturistiky. Druhá část práce se zabývá analýzou cestovního ruchu a venkovské turistiky na Plzeňsku, návštěvností a organizacemi či spolky, které mají vliv na rozvoj cestovního ruchu v tomto kraji. Pozornost je zaměřena na hipoturistiku, která má v Plzeňském kraji velmi dobré předpoklady. Třetí částí práce je případová studie. Je vybrána konkrétní farma v Plzeňském kraji, charakterizována a pomocí určení silných a slabých stránek, ohrožení a příležitostí je sestaven obchodní model farmy. Ten se zaměřuje na vylepšení a rozšíření služeb venkovského cestovního ruchu a agroturistiky. Pozornost je věnována možnostem financování rozvoje těchto služeb, a to především z fondů Evropské unie. Úspěšné fungování farmy je přínosem nejen pro majitele, ale i pro obec a celý Plzeňský kraj.

Klíčová slova:

Venkovský cestovní ruchu, agroturismus, hipoturistika, programovací období, dotace, udržitelný rozvoj, Plzeňsko, rozvoj venkova, spolupráce, místní akční skupina.

Summary

This graduation thesis deals with characteristics of rural tourism and agricultural tourism in the Plzeň Region and with possibilities of its development. The first part of this thesis defines theoretical resources related with questions of rural tourism and agricultural tourism. The second part deals with analysis of this type of tourism in the Plzeň Region, with visit rate and with organizations and associations having influence on tourist industry in this region. Attention is paid to hipotourism which has very good conditions here. The third part is a case study. One concrete farm is chosen, characterized and its business plan is made up through identification of strength and weaknesses, threats and opportunities. This business plan is focused on improvement and expansion of services of rural tourism and agriculture tourism. Attention is paid to possibilities how the development of these services can be financed, especially from the European Union funds. Successful functioning of the farm is beneficial not only for its owner, but also for the municipality and for the whole Plzeň Region.

Keywords:

Rural tourism, agriculture tourism, hipotourism, programming period, grants, sustainable development, Plzeň Region, countryside, cooperation, local action groups.

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	CÍLE A METODIKA	10
2.1	PRIMÁRNÍ CÍLE DIPLOMOVÉ PRÁCE	10
2.2	SEKUNDÁRNÍ CÍLE DIPLOMOVÉ PRÁCE	11
2.3	METODIKA	12
2.4	HYPOTÉZY	15
2.5	SLOVNÍČEK POJMŮ	15
3	LITRÁRNÍ REŠERŠE	17
3.1	PROBLÉMY ROZVOJE CESTOVNÍHO RUCHU V ČESKÉ REPUBLICE	17
3.2	CHARAKTERISTIKA PLZEŇSKÉHO KRAJE	17
3.2.1	<i>Struktura Plzeňského kraje</i>	18
3.2.2	<i>Předpoklady cestovního ruchu v Plzeňském kraji</i>	19
3.2.3	<i>Význam cestovního ruchu na Plzeňsku</i>	21
3.3	VENKOVSKÝ CESTOVNÍ RUCH A AGROTURISTIKA	22
3.3.1	<i>Venkovská turistika</i>	22
3.3.2	<i>Agroturistika</i>	23
3.3.3	<i>Typy ubytovacích zařízení ve venkovské turistice</i>	25
3.4	PROGRAMOVACÍ OBDOBÍ 2007 – 2013	26
3.4.1	<i>Program rozvoje venkova</i>	27
3.4.2	<i>Integrovaný operační program</i>	28
3.4.3	<i>Program přeshraniční spolupráce</i>	29
3.4.4	<i>Regionální operační programy</i>	30
3.4.5	<i>Cíle regionální politiky</i>	32
3.4.6	<i>Fondy Evropské unie</i>	33
3.4.7	<i>Získání finanční podpory z EU</i>	34
3.4.8	<i>Čerpání z fondů v roce 2009</i>	35
3.4.9	<i>Další možnosti financování</i>	36
4	ANALÝZA VENKOVSKÉ TURISTIKY A AGROTURISTIKY V PLZEŇSKÉM KRAJI	37
4.1	NÁVŠTĚVNOST PLZEŇSKÉHO KRAJE	37
4.2	CHARAKTERISTIKA VENKOVSKÉ TURISTIKY A AGROTURISTIKY NA PLZEŇSKU	39
4.3	SWOT ANALÝZA CESTOVNÍHO RUCHU V PLZEŇSKÉM KRAJI	40
4.3.1	<i>Silné stránky</i>	41
4.3.2	<i>Slabé stránky</i>	42
4.3.3	<i>Příležitosti</i>	43
4.3.4	<i>Hrozby</i>	44
4.4	MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY	45
4.4.1	<i>Poslání MAS</i>	45
4.4.2	<i>Strategický plán MAS, priority a cíle</i>	45
4.4.3	<i>Proces žádosti o dotaci</i>	46
4.4.4	<i>Dotace</i>	46
4.4.5	<i>Problémy MAS</i>	47
4.4.6	<i>MAS v Plzeňském kraji</i>	48
4.4.7	<i>Realizované agroturistické projekty místních akčních skupin v Plzeňském kraji</i>	48
4.4.8	<i>MAS Světovina</i>	49
4.5	SPOLUPRÁCE	49
4.5.1	<i>Spolupráce obce</i>	49
4.5.2	<i>Záměry a vize obce</i>	50
4.5.3	<i>Iniciativy Plzeňského kraje</i>	50

5	MOŽNOSTI ROZVOJE VENKOVSKÉHO CESTOVNÍHO RUCHU A AGROTURISTIKY V PLZEŇSKÉM KRAJI	51
5.1	HIPOTURISTIKA	51
5.2	HIPOTRASY A HIPOSTANICE	52
5.3	TVORBA A FINANCOVÁNÍ HIPOTRAS	53
6	VLASTNÍ NÁVRHY ROZVOJE VENKOVSKÉHO CESTOVNÍHO RUCHU NA PLZEŇSKU	55
6.1	POPIS VYBRANÉHO OBJEKTU	55
6.1.1	<i>Ubytovací služby</i>	55
6.1.2	<i>Stravovací služby</i>	56
6.1.3	<i>Další tematické služby</i>	56
6.1.4	<i>Ceny</i>	57
6.1.5	<i>Návštěvnost</i>	57
6.1.6	<i>Propagace</i>	58
6.1.7	<i>Omezení z hlediska technicko-správního a občanská vybavenost</i>	58
6.1.8	<i>Možnosti a zajímavosti v okolí</i>	59
6.2	VNITŘNÍ PROSTŘEDÍ FARMY STARÁ HOSPODA – ANALÝZA ZDROJŮ	60
6.2.1	<i>Hmotné zdroje</i>	60
6.2.2	<i>Lidské zdroje</i>	60
6.2.3	<i>Finanční zdroje</i>	60
6.2.4	<i>Nehmotné zdroje</i>	61
6.3	CHARAKTERISTIKA KONKURENCE	61
6.3.1	<i>Ekofarma Rybník</i>	62
6.3.2	<i>Jezdecká stáj Prela</i>	63
6.3.3	<i>Ranch Fantazie</i>	64
6.3.4	<i>Ranch Vogelsang</i>	65
6.3.5	<i>Srovnání konkurence k Farmě Stará hospoda</i>	65
6.4	SWOT ANALÝZA FARMY STARÁ HOSPODA	67
6.4.1	<i>Silné stránky Farmy Stará hospoda</i>	68
6.4.2	<i>Slabé stránky</i>	69
6.4.3	<i>Příležitosti</i>	69
6.4.4	<i>Ohrožení</i>	70
6.5	NÁVRH OBCHODNÍHO MODELU	71
6.5.1	<i>Využití silných stránek a příležitostí</i>	71
6.5.2	<i>Využití silných stránek a eliminace hrozeb</i>	74
6.5.3	<i>Využití příležitostí k eliminaci slabých stránek</i>	75
6.5.4	<i>Eliminace jak slabých stránek, tak ohrožení</i>	77
6.6	PŘÍNOSY PLYNOUCÍ Z ROZVOJE VENKOVSKÉHO CESTOVNÍHO RUCHU	79
7	ZÁVĚR	80
8	SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	83
9	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	84
9.1	SEZNAM LITERÁRNÍCH ZDROJŮ	84
9.2	SEZNAM ELEKTRONICKÝCH A INTERNETOVÝCH ZDROJŮ	85
10	PŘÍLOHY	88

1 Úvod

Jak je známo, cestovní ruch výrazně ovlivňuje ekonomiku, vykazuje nejdynamičtější růst, vytváří pracovní příležitosti a podílí se na tvorbě HDP (okolo 3%). Po pádu komunismu byla Česká republika něco nového, nepoznaného a postupně zažívala boom v příjezdovém cestovním ruchu. V dnešní době se ale již řadí mezi standardní turistické země a destinace a v poslední době počet zahraničních návštěvníků spíše stagnuje. Je třeba hledat další služby v cestovním ruchu, které přilákají nejen zahraniční turisty do České republiky, ale také zvýší zájem rezidentů o domácí cestovní ruch.

Jednou z možností, jak nabídnout v rámci Česka něco nového, je venkovský cestovní ruch a s ním spojená agroturistika. V některých evropských státech (například Německo, Rakousko, Itálie,..) se tato forma turistiky stala již oblíbenou. V České republice se zatím ale nevyužilo jejího mimořádného potenciálu pro rozvoj venkovského cestovního ruchu. Cílem venkovské turistiky není jen zvýšit návštěvnost venkovských oblastí, ale také přispět k trvale udržitelnému rozvoji venkova, nabídnout nová pracovní místa i pro nekvalifikované pracovníky, přispět k diverzifikaci hospodářského venkova a zlepšit kvalitu života ve venkovských oblastech. Venkovský cestovní ruch a zejména agroturistika pomáhá podnikatelům v zemědělské činnosti získat dodatečné příjmy, zároveň je šetrná k přírodě a zachovává tradice a kulturu venkova, protože cílem agroturistiky je vžít se do venkovského života. Mezi hlavní překážky rozvoje těchto služeb patří malý ekonomický potenciál farem a úroveň podpory podnikatelských aktivit. K úspěšnému rozvoji je totiž zapotřebí spolupráce a zájem obyvatel venkova, krajských úřadů, zapojení se do aktivit místních organizací (například mikroregionů). Velkou příležitostí je využití evropských fondů a programů na období 2007 - 2013, v rámci kterých lze získat dotace na rozvoj cestovního ruchu a diverzifikaci zemědělské činnosti.

Tato práce se zaměřuje na rozvoj venkovského cestovního ruchu v Plzeňském kraji. V tomto regionu jsou velké disparity mezi většími městy a venkovskými oblastmi. Kraj je navštěvovaný především domácími turisty na krátkou dobu. Rozvoj tohoto typu cestovního ruchu a agroturistiky by mohl kraji významně prospět.

2 Cíle a metodika

2.1 Primární cíle diplomové práce

- 1) Návrh opatření vedoucí k rozvoji venkovského cestovního ruchu a agroturistiky v Plzeňském kraji

Cílem práce je návrh rozvoje venkovského cestovního ruchu a agroturistiky na Plzeňsku, výběr určité oblasti tohoto kraje a konkrétního podniku. Hlavní činností podniku by mělo být zemědělství a dodatečným příjmem poskytování ubytovacích služeb. Tento podnik by se měl přeměnit či rozvinout tak, aby se zaměřil na segment turistů, kteří přijíždějí do této určité oblasti za venkovskou turistikou či agroturismem. Návrh takového projektu se zaměřuje především na rozvinutí činnosti, specializaci na tyto druhy cestovního ruchu a zkvalitnění nabízených služeb.

- 2) Možnosti financování a podpory agroturistiky a venkovského cestovního ruchu v regionu soudržnosti NUTS II Jihozápad

Druhý hlavní cíl diplomové práce je zjistit, jakým způsobem mohou podnikatelé financovat svůj podnikatelský záměr. Odkud mohou získat finance a podpory na výstavbu nového ubytovacího zařízení nebo jiného zařízení, které slouží potřebám venkovského cestovního ruchu či agroturistiky, nebo pouze na jeho opravu, rozšíření služeb nebo zavedení nového produktu cestovního ruchu. Jde o vytvoření vhodného postupu a ucelené představy získání financí pro žadatele v tomto regionu, který by tak již nemusel zjišťovat informace z mnoha institucí. Cílem je zjistit, z kterých evropských fondů mohou podnikatelé efektivně využít a čerpat z nich na úrovni regionu NUTS II a do jakých operačních či tématických programů lze zařadit problematika rozvoje venkovského cestovního ruchu a agroturistiky.

2.2 Sekundární cíle diplomové práce

1) Zhodnocení stavu a vývoje venkovské turistiky a agroturistiky na Plzeňsku

Cílem je zjistit, jaký je současný stav venkovského cestovního ruchu a agroturistiky v Plzeňském kraji a ve vybrané konkrétní oblasti. Jaká ubytovací zařízení jsou vhodná pro tyto typy turistiky a jaké aktivity jsou pro ni typické. Dále je třeba zjistit, jaký segment turistů vyhledává venkovskou turistiku. Zda převažuje v tomto odvětví domácí či zahraniční cestovní ruch. Kolik nocí tráví průměrně turisté v Plzeňském regionu a jakým aktivitám se nejvíce věnují.

2) Konkrétní přínosy pro Plzeňský region, které plynou z venkovského cestovního ruchu a agroturistiky.

Cílem je zjistit, jak daný návrh rozvoje konkrétního podniku, specializovaného na venkovskou turistiku a agroturistiku, ovlivňuje okolí a jaké přínosy pro ně přináší. Jestli má pozitivní vliv na zlepšení propagace oblasti, která přiláká více tuzemských i zahraničních turistů a tím přispěje i ke zvýšení příjmů jako součást příjmů státních a místních rozpočtů, zda vyvábí nové podnikatelské příležitosti, a přispívá k efektivnějšímu využívání statku, farmy, či jiného zařízení nejen pro zemědělskou činnost, ale také jako ubytování pro turisty a seznámení je s tamějším způsobem života. Zda zvyšuje počet nových pracovních příležitostí a přispívá k rekvalifikaci pracovníků v dané oblasti, či jestli pomáhá propagovat a zlepšit povědomí o biopotravínách právě díky agroturismu a tím i podporovat ekologii.

2.3 Metodika

Diplomová práce je rozdělena na dvě části – teoretickou část a praktickou část. Je založena na dedukci, která spočívá v logickém odvození závěru z množiny jiných tvrzení a na induktivním přístupu, ve kterém se používají data k induktivnímu odvození teorie – z dat se získává tvrzení, z něhož se odvozuje teorie. Dalšími metodami při výzkumu a řešení otázek je analýza, při které se provádějí průzkumové a objevující aktivity, a syntéza, při které jde o složení částí do celku a o popis hlavních principů.¹

Diplomová práce spočívá v exploratorním výzkumu, kdy je třeba navrhnout a formulovat otázky, které se mají zodpovědět v budoucím systematickém výzkumu. Tento průzkumový výzkum se doplňuje s výzkumem popisným, který používá techniky statistického šetření ve vybrané oblasti, terénní pozorování zvoleného objektu a případovou studii na dané zařízení (ubytovací zařízení či farmu). V první části diplomové práce je použit především výzkum základní, který se zabývá teorií a vytvořením zcela základních poznatků. V druhé, praktické části, se hledá řešení praktických problémů – jde tedy o výzkum aplikovaný.²

Metodologický přístup neboli výzkumné strategie lze rozlišit na kvalitativní a kvantitativní výzkumné strategie. Základní kroky jsou ale společné – jde o přípravu, ve které je určena oblast výzkumu okres Rokycansko a vymezení problému, který spočívá v rozvoji agroturistiky a venkovské turistiky v této oblasti, následuje plán výzkumu, ve kterém je vybrán zkoumaný objekt, časový plán a určení s kým je důležité se setkat a koho oslovit. Nejdůležitější oslovenou osobou je majitel zvoleného objektu Farma Stará hospoda, dále pak krajský úřad a starosta obce Břasy, kde se zvolený objekt nachází. V tomto kroku je také důležitý sběr dat. Data jsou získána z krajského úřadu, informačních center a institucí zabývajících se venkovským cestovním ruchem a agroturistikou a statistického úřadu. Dalším krokem je provedení případové studie, která zahrnuje vlastní sběr dat a jejich analýzu, a která povede ke zodpovězení cíle. Závěrem je zpráva o výsledcích výzkumu.

---

¹ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Portál, 2008, s. 33 - 35.

² Tamtéž, s. 36 – 40.

Kvantitativní výzkum využívá například dotazníků, pozorování či experimentů ke sběru dat. Jeho metodou je statistické šetření, oficiální statistiky, strukturované pozorování,... . Kvalitativní výzkum je založen na delším a intenzivnějším kontaktu s vybranou oblastí a objektem. Metodami tedy je pozorování, texty a dokumenty, interview.

Případová studie je zaměřena na jeden vybraný objekt, o kterém je nasbíráno větší množství dat a informací. Podle Stakeova rozdělení případových studií, jde v této diplomové práci o instrumentální případ, kdy je zvoleno téma a konkrétní reprezentativní objekt, který se podrobněji zkoumá. Případová studie by měla pomoci porozumět problematické oblasti výzkumu. Zvoleným objektem je farma ve vybrané oblasti Rokycansko, jejíž činností je, kromě zemědělské, hostinská činnost, ubytování, ustájení a chov koní. Tento názorný příklad pomáhá ke zodpovězení cílů diplomové práce. Tedy především jak se dá tato činnost financovat, zda je takový podnik udržitelný a jestli se může dále rozvíjet.³

Hlavními metodami sběru dat kvalitativního dotazování je kladení otázek a získávání jejich odpovědí formou rozhovorů a dotazníků. Silně strukturované dotazování není pro kvalitativní výzkum vhodné, proto je využito polostrukturovaného a nestrukturovaného dotazování. V tomto typu rozhovoru se výzkumník přizpůsobuje respondentovi, což má několik výhod. Například může dotazovaný dát najevo své subjektivní pohledy a názory, navrhnout možné vztahy a souvislosti. Před interview je důležité se dobře připravit, vytvořit rámec otázek, o kterých se bude moci respondent rozprávět. Otázky by měly být otevřené a dávat dotazovanému možnost vybrat směr a volbu slov, dále neutrální a jasně formulované. Nemělo by být pokládáno několik otázek najednou. Takzvaná sondáž pomáhá při dotazování k prohloubení odpovědí a jejich rozvinutí, rozhovor tedy probíhá v konverzačním stylu.⁴

Při rozhovoru je důležitá vstřícnost, vysvětlit jaké informace se požadují a proč jsou důležité. Reakce na odpovědi dávají najevo, že je o ně zájem. Při rozhovoru jsou kompletovány a kontrolovány vlastní poznámky tak, aby se dosáhlo kvality a úplnosti.⁵ Pro tuto práci je většinou volen rozhovor s otevřenými otázkami. Tento rozhovor je

---

³ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Portál, 2008, s. 103 – 112.

⁴ Tamtéž, s. 161 – 170.

⁵ Tamtéž, s. 195 – 206.

složen z pečlivě zvolenými otázkami, na které respondenti odpovídají. V případě rozhovoru s majitelem zařízení, na které se zaměřuje případová studie je volen spíše rozhovor neformální, kdy se otázky mění a probíhající interview staví na těch předešlých. Při tomto rozhovoru mohou být otázky individualizovány, aby se dosáhlo hlubší komunikace a využilo se situace a prostředí. Nevýhodou je, že takovýto rozhovor trvá delší dobu a kvalita informací záleží ve velké míře také na respondentovi. Informace o dané oblasti jsou také získávány pomocí e-mailu s konkrétními dotazy vybraným osobám či místním organizacím (např. místním akčním skupinám v Plzeňském kraji). Mezi důležité metody kvalitativního výzkumu patří také zúčastněné pozorování. V případové studii to pomáhá k dalšímu sběru dat a informací.

Kvalitativní data nemají strukturovanou podobu, a to komplikuje jejich vyhodnocení. Interpretace je proto doplňována citacemi částí rozhovorů a poznámkami z provedených diskusí.

Metodou analýzy kvalitativních dat jsou editovací postupy, které jsou založeny na interpretaci a jsou flexibilní. Také hloubkové proniknutí do textu je interpretativní a vyžaduje kreativitu.⁶

Vyhodnocení dat případové studie je provedeno pomocí organizace získaných informací a dat a vytvořenými poznámkami při jejich sběru. Následně jejich rozdělení do určitých segmentů. Průběžné souhrny se zabývají zpracovaným materiálem, formulováním a hodnocením nasbíraných dat a informací. Diplomová práce se opírá o teoretická tvrzení, která práci usměrňují. Na závěr jsou formulovány problémy, které jsou popsány v cílech práce a navrhnuty možnosti jejich řešení.

---

⁶ HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Portál, 2008, s. 223 – 225.

2.4 Hypotézy

Hypotéza č. 1

Plzeňský kraj má velký potenciál pro rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky. Agroturistika je ale v začátcích svého rozvoje na celém území České republiky. V Plzeňském kraji je nabídka tohoto typu cestovního ruchu velice malá a málo propagovaná. Lidé o ni neví a když se o ni zajímají, nemají dostatek informací, kam se za agroturistikou na Plzeňsku vydat.

Hypotéza č. 2

Pro malého podnikatele, který podniká v zemědělství a zároveň cestovním ruchem, je velice obtížné získat dotace.

Hypotéza č. 3

Rozvoj agroturistiky pomůže zvýšit zaměstnanost v dané oblasti a vyplynou z něj i další pozitivní přínosy.

Hypotéza č. 4

Rozšíření služeb o agroturistiku je zdroj dalších příjmů pro podnikatele, který se již zemědělstvím (chovem zvířat) a hostinskou činností zabývá.

2.5 Slovníček pojmů

Agroturistika – je forma venkovské turistiky, kterou provozuje farmář a slouží mu jako vedlejší finanční zdroj k udržení nebo rozšíření jeho pracovní činnosti.⁷

Cíl Konvergence je jeden ze tří cílů regionální politiky v období 2007 – 2013. Je zaměřen na podporu růstu a tvorby pracovních míst v nejméně rozvinutých členských zemích a oblastech.⁸

---

⁷ *Agroturistika : Praktický rádce*. 1. vyd. České Budějovice : Rosa - jihočeská společnost pro ochranu přírody, o.p.s., 2002, s. 2.

ERDF – Evropský fond pro regionální rozvoj určen na podporu investičních projektů⁹

ESF – Evropský sociální fond, který není určený na podporu regionů, ale na projekty většího rozsahu, a z něhož jsou podporovány neinvestiční projekty.¹⁰

Hipostanice – příbytek pro přenocování turistů a koní, možnost občerstvení, krmení pro koně.¹¹

Hipotrasa – trasy pro jezdeckou turistiku, trasy pro koně¹²

Hipoturistika – neboli jezdecký cestovní ruch. Typ venkovského cestovního ruchu, jehož náplní jsou vyjížděky na koních¹³

Kohezní fond – Fond soudržnosti je určen na podporu chudších států, nikoli regionů (neřadí se do strukturálních fondů).¹⁴

NUTS – (Nomenclature des unités territoriales statistiques – Nomenklatura statistických územních jednotek). Byly vytvořeny také pro cíle regionální politiky. NUTS 0 (stát), NUTS I (makroregion), NUTS II (spojení vyšších územně-správních celků), NUTS III (kraje), NUTS IV (LAU 1 okresy, mikroregiony), NUTS V (LAU 2 obce).¹⁵

Region – území s více či méně přesně vymezenými hranicemi nebo charakteristikami.¹⁶

Udržitelný rozvoj rozvoj, který zabezpečuje uspokojení současných potřeb, aniž by ohrozil možnosti uspokojení potřeb generací budoucích.¹⁷

Venkovský cestovní ruch – je cestovní ruch rozvíjející se mimo oblasti rekreačních a turistických center i mimo oblast městského osídlení. Zahrnuje rekreační pobyty ve vesnickém osídlení i mimo něj.¹⁸

---

⁸ KANTOR, Tomáš, MAREK, Dan. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno : Barrister & Principal, 2007, s. 26.

⁹ SVATOŠ, Miroslav, et al. *Agrární politika*. 1. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009, s. 46-47.

¹⁰ Tamtéž, s. 47.

¹¹ Tachovský deník.cz. *Díky koním přijedou cizinci*. © 2007 (cit. 2010 – 02 – 20). Dostupné z: http://tachovsky.denik.cz/podnikani/kone_cizinci_20070613.html

¹² KERUMOVÁ, Lenka. *Metodika značení jezdeckých stezek*.

¹³ Udržitelný cestovní ruch.cz. *Venkovský cestovní ruch a jeho význam*. © 2007 (cit. 2010 – 02 – 20). Dostupné z: http://ucr.uhk.cz/documents/Venkovsky_CR/text/VT.pdf

¹⁴ SVATOŠ, Miroslav, et al. *Agrární politika*. 1. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009, s. 46-47.

¹⁵ SVATOŠ, Miroslav. *Ekonomika agrárního sektoru*. 4. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007, s. 144.

¹⁶ Tamtéž, s.141.

¹⁷ Psur.cz. Světová komise pro životní prostředí , 1987. © 2009 (cit. 2010 – 02 – 20). Dostupné z: <http://psur.mmr.cz/Uvodni-informace-o-udrzitelnem-rozvoji>

¹⁸ POUROVÁ, Marie. *Agroturistika*. 1. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2002, s. 44.

3 Litrární řešerše

3.1 Problémy rozvoje cestovního ruchu v České republice

Cestovní ruch je dynamicky rozvíjející se ekonomické odvětví, které, mimo jiné, výrazně ovlivňuje tvorbu pracovních míst. Přesto naráží rozvoj cestovního ruchu na mnohé problémy. Mezi ty největší patří např. nepřítomnost kvalitního informačního systému v cestovním ruchu, nedostatečné statistiky, nespolečné spolupráce jednotlivých regionů, absence strategií rozvoje v regionech, malá informovanost o ČR. Z podnikatelského sektoru se jedná zejména o nelegální podnikání v cestovním ruchu, nižší kvalita služeb – jak průvodcovských, tak služeb v oblasti stravování, nedostatečná úroveň odborného vzdělání. Z hlediska spotřebitelů je problémem především ve standardizaci ubytovacích služeb a nedostatečné financování potřeb cestovního ruchu.¹⁹

Dle ministerstva pro místní rozvoj patří mezi bariéry pro rozvoj cestovního ruchu v regionech i nedostatečná infrastruktura cestovního ruchu, nedostatečná úroveň partnerství mezi neziskovými organizacemi, podnikatelskými subjekty, krajem a státem, malé množství projektů, které vedou k tvorbě produktů cestovního ruchu, nízká vybavenost a technická úroveň koupališť, turistických tras, cyklostezek, odpočívadel, atd., výrazné vnitroregionální rozdíly v úrovni vybavenosti a návštěvnosti a také nedostatečná schopnost subjektů reagovat na trendy cestovního ruchu (nabídka produktů, marketingová komunikace).²⁰

3.2 Charakteristika Plzeňského kraje

Plzeňsko (viz. Příloha č. 1) se vyznačuje mírně zvlněnou lesnatou krajinou, která se jmenuje Plzeňská pahorkatina. Ta je chráněna ze všech stran vyššími pohořími – Šumavou, Brdy, Středočeskou pahorkatinou, Doupovskými horami, což ovlivňuje podnebí v tomto regionu. Krajina je velice členitá s nízkou nadmořskou výškou - nejvyšším vrcholem je Palcíř se 752 m.n.m. Mnohé řeky vytvářejí v tomto kraji hluboká

---

¹⁹ POUROVÁ, Marie. *Agroturistika*. 1. vyd. Praha: ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2002. s. 34

²⁰ Ministerstvo pro místní rozvoj.cz. *Cestovní ruch v ČR 2007*. (online) © 2009 (cit. 2009-10-13). Dostupné z: <<http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Statistiky-Analyzy/Rocenka-cestovniho-ruchu/fdfd>>

a křivolaká údolí. Na území se také rozkládají četné vodní plochy – Hracholusky, Bolovecké rybníky, či rybníky jižního Plzeňska.²¹

3.2.1 Struktura Plzeňského kraje

Po Středočeském a Jihočeském kraji je Plzeňský region třetím největším v ČR (7561 km²). Ke dni 31.12. 2005 bylo napočteno 551 528 obyvatel.²²

Plzeňský kraj (NUTS III), společně s Jihočeským tvoří **region soudržnosti NUTS II Jihozápad**. Je tvořen ze sedmi **okresů (LAU1)**: Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany, Tachov (příloha č. 1). V Plzeňském kraji převažují malé **obce (LAU2)**, kterých je 501 (z toho 35 pověřeným obecním úřadem) rozmístění obyvatelstva je velmi nerovnoměrné. Do Plzeňského kraje zasahuje **Euroregion Šumava**. (Evropské regiony vznikly za účelem podpory spolupráce evropských zemí. Jejich cílem je sblížení zemí Evropy ve společenském a kulturním životě).²³

Mikroregion

Plzeňský kraj je dále rozdělen do 54 mikroregionů a sdružení. Jsou to regiony, sdružení obcí, malého geografického měřítká. Jsou vytvářeny především za účelem získání podpory pro čerpání prostředků ze státních fondů a z fondů EU. Každý mikroregion je vytvořen s konkrétním účelem a cílem.²⁴

Mikroregion Radnicko má za cíl sdružit se do většího celku, který bude společně řešit své problémy. Patří mezi ně především pracovní příležitosti, dopravní obslužnost, dobudování a zkvalitnění infrastruktury a občanské vybavenosti, šetrné využívání přírodních zdrojů pro ekonomický rozvoj území.²⁵

---

²¹ Turistů ráj.cz. Příroda. (online) © 2004-2009 (cit. 2009-10-09). Dostupné z: <<http://www.turisturaj.cz/?cid=11>>

²² *Plzeňsko : příroda, historie, život*. Editor Vladislav Dudák. 1. vyd. Praha : Miloš Uhlíř - Baset, 2008, s. 21.

²³ Plzensky kraj.cz *Základní informace*. (online) © 2009 (cit. 2009-10-09). Dostupné z: <<http://www.kr-plzensky.cz/article.asp?sec=245>>

²⁴ Risy.cz. *Mikroregiony*. (online) © 2005-2008 (cit. 2009-10-20). Dostupné z: <http://www.risy.cz/mikroregiony_plzensky_kraj>

²⁵ Radnicko.cz. O mikroregionu. (online) © 2009 (cit. 2009-10-09). Dostupné z: <http://www.radnicko.cz/content/view/full/562/>

Místní akční skupina

Plzeňský kraj dále tvoří jedenáct Místních akčních skupin (MAS), které jsou tvořeny veřejným, soukromým a neziskovým sektorem, a které zakládají zástupci těchto organizací. MAS vychází z filosofie programu LEADER, který je čtvrtou osou Programu rozvoje venkova na období 2007 – 2013. Podle ní jedině místní společenství nejlépe znají silné a slabé stránky dané oblasti, a tak mohou řešit své vlastní problémy. Všechny tyto spolky musejí mít právní statut. Jsou zakládány většinou jako obecně prospěšné společnosti, občanská sdružení nebo jako zájmové sdružení právnických osob. Strategie jsou tvořeny na základě partnerského přístupu a zaměřují se na specifické problémy daného území. To musí splňovat tyto podmínky: územní celistvost regionu, počet obyvatel mezi 10 a 100 000 a současně nízká hustota osídlení, každá obec může náležet pouze jedné MAS. Díky různým programům (např. LEADER) může MAS získat, rozdělit, administrovat a kontrolovat přísun dotací. MAS by měla být založena na společném zájmu obecného rozvoje území, a to především díky spolupráci mezi starosty, podnikateli, kteří si předávají informace a zkušenosti. MAS by měla dokázat zajistit pro své území přísun dotací z různých programů (nejčastěji právě LEADER), které administruje, rozděluje a kontroluje.²⁶

3.2.2 Předpoklady cestovního ruchu v Plzeňském kraji

„Území Plzeňska disponuje značným přírodním i kulturně-historickým bohatstvím, což vytváří velmi dobré předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu, bohužel je tento potenciál dosud nevyužitý a to hlavně díky velkému počtu tranzitující klientely. Přírodní podmínky kraje, architektonické památky a podmínky pro sportovní a společenské aktivity nabízejí využití nejen pro domácí cestovní ruch a volný čas.“²⁷

Hospodářským, kulturním i společenským centrem nejen Plzeňského kraje, ale celých západních Čech je **město Plzeň**. Světově známé se stalo především **výrobou piva Pilsner Urquell**. Historické centrum města založené v roce 1295 králem Václavem II. Bylo prohlášeno za městskou **památkovou rezervaci**. Dominantou města je chrám

---

²⁶ *Místní akční skupiny v Plzeňském kraji*. Vydal Odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu Plzeňského kraje. 2008

²⁷ Turistů ráj.cz. Kultura. (online) © 2004-2009 (cit. 2009-10-09). Dostupné z: < <http://www.turisturaj.cz/?cid=6> >

Sv. Bartoloměje s nejvyšší kostelní věží v Čechách a synagoga - 3. největší *synagoga* na světě v maursko-románském slohu Velkou část území Plzeňska pokrývají **lesy**, které jsou ve většině případů volně přístupné turistům a sběračům lesních plodů. Na území se nachází mnoho **vodních ploch** – přehrad, rybníků, řeky. Celé území je tvořeno harmonickou krajinou a příznivým krajinným reliéfem, proto je vhodné pro rekreační, rodinnou i kvalifikovanou výkonnostní turistiku. Turisté zde vyhledávají zejména pěší turistiku, cykloturistiku, vodní sporty, sportovní rybolov. Plzeňský kraj má vhodné předpoklady pro agroturistiku, venkovskou turistiku a hipoturistiku. Na Plzeňsku je téměř 1800 km značených **turistických tras** a přes 500 km **cyklotras**. Do toho ještě nejsou započítány **naučné stezky**. Kromě cyklo a pěší turistiky jsou v kraji velmi dobré předpoklady pro **vodáckou činnost**. Na Plzeňsku bylo v posledních letech vybudováno také několik **golfových hřišť**. V kraji je organizováno mnoho kulturních **akcí** – např. mezinárodní festival Divadlo, Skupova Plzeň, sportovních a turistických akcí jako je novoroční pochod „Z Bolevce do Bolevce“, i mnoho hudebních festivalů – např. Pilsner Fest. Plzeňský kraj proslavilo také mnoho **významných osobností** - Raymond Albert Kroc, Jaroslav Rudolf, Jiří Potůček – Tolar, atd. Také řada **kulturněhistorických atraktivit** je velkým lákadlem pro turisty. Nejvíce navštěvovaný je zámek Kozel, rotunda sv. Petra ve Starém Plzenci, hrad Radyně, klášter v Plasích a mnoho dalších. Kromě Plzně, jakožto kulturního centra, se v regionu nachází mnoho muzeí, galerií, výstavních sálů. Velmi navštěvovaná je také plzeňská **zoologická a botanická zahrada**.²⁸

Pro agroturistiku má Plzeňský kraj také vhodné předpoklady. Kromě výše uvedených je pro agroturistiku potřeba také dostatek zemědělských farem, nejlépe ekologicky založených. V roce 2007 bylo v Plzeňském kraji 119 ekofare, to je čtvrtý největší počet v republice. Na šestém místě je kraj s výměrou půdy ekologického zemědělství (25 678 ha). Počet ekofare stoupl v roce 2008 na 164 a Plzeňský kraj se posunul na třetí místo v celkovém počtu farem v České republice.²⁹

---

²⁸ *Plzeňsko : příroda, historie, život*. Editor Vladislav Dudák. 1. vyd. Praha : Miloš Uhlíř - Baset, 2008, s. 765 – 770.

²⁹ *Ročenka ekologického zemědělství*. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2008.

3.2.3 Význam cestovního ruchu na Plzeňsku

Ve světě je cestovní ruch považován za odvětví budoucnosti. Je to především díky jeho multiplikačnímu efektu, který provází rozvoj cestovního ruchu. Příjmy z cestovního ruchu ovlivňují nejen platební bilanci státu, ale i místní rozpočty, rozvoj cestovního ruchu přináší vznik nových pracovních míst, je impulsem pro nové investice, zlepšování infrastruktury, rozvoj služeb a zprostředkovaně i pro zvyšování příjmů místního obyvatelstva. Představuje tak „komplexní hospodářsko-ekonomické odvětví“. Aktivitě podnikatelů, kteří se zaměřují na domácí a aktivní zahraniční cestovní ruch je proto potřeba podporovat.³⁰

Velice důležitý je dopad do sféry sociálně kulturní a environmentální. *„Cestovní ruch má význam pro zachování kulturního dědictví, péči o kulturní a přírodní památky, přenášení kulturních hodnot, výstavbu ekologických zařízení apod. Na druhé straně může právě v těchto oblastech působit i kontraproduktivně a přinášet sociální problémy v kontaktech místního obyvatelstva s návštěvníky, narušovat tradiční životní styl, negativně zasahovat do životního prostředí apod. Proto je dnes prosazován v rámci teze trvale udržitelného života v protikladu k masovému cestovnímu ruchu tzv. šetrný cestovní ruch (soft tourism). V případě rozsáhlých částí plzeňského regionu je třeba zhodnotit výhodu spočívající v málo poškozeném životním prostředí. Plzeňský kraj disponuje významným potenciálem rozvoje cestovního ruchu. Příroda i infrastruktura poskytuje možnosti pro rozvoj různých typů cestovního ruchu – rekreačními pobyty, různými druhy turistiky a venkovským cestovním ruchem počínaje a sakrálním či incentivním cestovním ruchem konče. Z celkového pohledu ale zatím není tento potenciál plně využíván.“*³¹

---

³⁰ *Plzeňsko : příroda, historie, život.* Editor Vladislav Dudák. 1. vyd. Praha : Miloš Uhlíř - Baset, 2008, s. 765.

³¹ *Plzeňsko tourism.cz. Plzeňsko.* (online) © 1998-2009 (cit. 2009-09-20). Dostupné z: <<http://www.plzensko.tourism.cz/encyklopedie/objekty1.phtml?id=113865>>

3.3 Venkovský cestovní ruch a agroturistika

Venkovská turistika a agroturistika má v České republice velký potenciál. Mimo jiné i proto, že se jedná o aktivní odpočinek a finančně nenáročnou dovolenou v soukromí malých ubytovacích zařízení ve venkovském prostředí. Zájem českých, ale i zahraničních turistů stále sílí. V současnosti není možné sledovat a přesně stanovit podíl tohoto typu cestovního ruchu, protože současná statistika nesleduje zvlášť údaje o agroturistice a venkovské turistice.³²

Podle Marie Stříbrné lze předpokládat, že se agroturistikou v České republice zabývá více než tisíc podnikatelů s několika desítky tisíc lůžek. Oproti sousednímu Rakousku, kde se nabízí na 500 000 lůžek, je ČR teprve v začátcích agroturistiky a venkovského cestovního ruchu.³³

3.3.1 Venkovská turistika

„Venkovská turistika je forma cestovního ruchu, jejíž aktivity jsou bezprostředně spjatý s přírodou, krajinou a venkovským prostředím.“ Na rozdíl od agroturistiky má širší prostor v nabídce aktivit z oblasti historie, kultury a společenského zázemí.³⁴

Umožňuje turistům trávit volný čas na venkově různými rekreačními a turistickými aktivitami jako například jízdou na kole, projížděkou na koni, pěší turistikou, poznávání přírody atd., s možností ubytování ve venkovských staveních, rodinách, penzionech, kempech, či jiných ubytovacích zařízeních. Služby venkovského cestovního ruchu jsou *„činnosti nemateriálního charakteru, jejichž výsledkem je individuální nebo společenský efekt, který je obvykle součástí cíle účasti na cestovním ruchu“*.³⁵

Venkovská turistika je typická pro místa s nízkou hustotou obyvatelstva, malými sídly a otevřeným prostorem. Měla by pomáhat k rozvoji a udržování venkovského

---

³² Smacr.cz. *Venkovská turistika, agroturistika, ekoagroturistika*. (online) © 2009 (cit. 2010-01-07). Dostupné z: <<http://www.smacr.cz/message.php?messageId=139>>

³³ STŘÍBRNÁ, Marie. *Venkovská turistika a agroturistika*. 1. vyd. Praha : Profi Press, s.r.o., 2005.

³⁴ Tamtéž, s. 30.

³⁵ ORIEŠKA, Ján. *Technika služeb cestovního ruchu*. Jiří Čech. 1. vyd. Praha : Idea Servis, 1999. s. 149.

charakteru dané oblasti, ochrany přírody a krajiny. Většinou je řízena na místní úrovni a rozvíjena s cílem zajistit dlouhodobý rozvoj dané oblasti.³⁶

Charakteristickým rysem venkovské turistiky je ohleduplný vztah k přírodě, dále decentralizované ubytování s malou ubytovací kapacitou, tím pádem se nejedná o masovou turistiku, která může vést k devastaci krajiny. Je typická komorním až rodinným zázemím, plněním individuálních potřeb turistů, poskytováním čerstvých produktů hospodářství hostům. Venkovská turistika se vyznačuje různorodostí rekreačních aktivit – zahrnuje celou řadu doprovodných programů.³⁷

Aktivity venkovské turistiky zahrnují pěší turistiku, cyklistiku, hipoturistiku, jízdu na kanoích, vorech, myslivost, studium venkovských tradic a řemesel, setkání nebo konference malého významu, venkovské slavnosti (poutě, posvícení, jarmarky, dožínky), rybolov, houbaření, horolezectví a ostatní sporty vyžadující přírodu – např. orientační závody, studium přírody např. pozorování ptáků a fotografování, v zimě lyžování na běžkách a sjezdování v málo navštěvovaných místech.³⁸

3.3.2 Agroturistika

Specifickým produktem venkovského cestovního ruchu je agroturistika, cestovní ruch bezprostředně vázaný na zemědělskou farmu.³⁹

„Agroturistika je specifickou formou venkovské turistiky, která vedle bezprostředního využívání přírody a krajiny venkova je charakteristická přímým vztahem k zemědělským pracím nebo usedlostem se zemědělskou funkcí.“⁴⁰

Většinou je provozována pouze jako doplňková služba za účelem dosažení dodatečných finančních prostředků, přičemž zemědělská činnost je hlavní. Rozlišují se tři hlavní typy agroturistiky:⁴¹

- Labužnická neboli gastronomická turistika, kdy hosté kupují většinou výrobky a speciality přímo od producenta potravin.

---

³⁶ STŘÍBRNÁ, Marie. *Venkovská turistika a agroturistika*. 1. vyd. Praha : Profi Press, s.r.o., 2005. s. 9.

³⁷ POUROVÁ, Marie, STŘÍBRNÁ, Marie. *Venkovská turistika: zlepšení marketingových a odborných znalostí provozovatelů agroturistických farem*. 1. vyd. Kolinec : AgAkcent, 2003.

³⁸ STŘÍBRNÁ, Marie. *Venkovská turistika a agroturistika*. 1. vyd. Praha : Profi Press, s.r.o., 2005. s. 10

³⁹ tamtéž, s.11

⁴⁰ POUROVÁ, Marie. *Agroturistika*. 1. vyd. Praha: ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2002. s.

⁴¹ Tamtéž, s. 50

- Turistika s poskytováním přístřeší, kdy farmář poskytuje ubytování a další služby uspokojující potřeby turisty za účelem získání vedlejšího příjmu.
- Skandinávský typ agroturistiky je typickým pronajímáním kempinkových ploch, prázdninových domů či bytů.

Pozitivní stránkou agroturistiky je spojení služeb cestovního ruchu se zemědělským prostředím, respektuje přirozené přírodní a životní prostředí, přispívá ke krajinetvorbě, popularizuje tradice a místní zvyklosti, navrácí člověka k přírodě a stimuluje rozvoj dalších podnikatelských aktivit. Pro zemědělce slouží jako doplňkový zdroj příjmů, finalizuje produkci, protože může výhodněji zpeněžit vlastní výrobky, ubytovací kapacity, vytváří podmínky pro hospodaření i na méně výnosných zemědělských farmách a podnicích, zvyšuje standard zemědělských domácností. Obcím vytváří například dodatečný odbyt zemědělských produktů, zvyšuje úroveň její vybavenosti, oživuje folklórní tradice, využívá stávající bytový fond, zvyšuje příjmy, zachovává původní ráz krajiny. Z hlediska regionu a státu se stává významnou mimoprodukční funkcí zemědělství, stabilizuje osídlení venkova, vytváří nové pracovní příležitosti i v jiných oborech, jejichž služeb účastníci agroturistiky využívají.⁴²

„*Agroturistika pomáhá stabilizaci venkovského obyvatelstva.*“ Kromě toho, že může přispívat k větší zaměstnanosti a snižuje závislost obyvatel vesnic na městě, přispívá k udržitelnému rozvoji venkova. Nejedná se jen o sezónní zdroj příjmů, ale je zdrojem v celoročním rozpočtu.⁴³

Negativní stránkou je, že si naopak zemědělství a cestovní ruch může konkurovat. Hlavní sezona cestovního ruchu je většinou shodná s hlavní sezónou v zemědělství. Je třeba se rozhodnout, do které z těchto dvou činností vložit volný kapitál. Negativním dopadem může být úbytek půdy v důsledku výstavby ubytovacího zařízení.⁴⁴

⁴² POUROVÁ, Marie. *Agroturistika*. 1. vyd. Praha: ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2002. s. 64-67.

⁴³ *Agroturistika : Praktický rádce*. 1. vyd. České Budějovice : Rosa - jihočeská společnost pro ochranu přírody, o.p.s., 2002., s. 2.

⁴⁴ POUROVÁ, Marie. *Agroturistika*. 1. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2002., s. 64-67.

Úplný přehled o počtu podnikatelů v agroturistice neexistuje. Tím pádem nelze zjistit ani počet účastníků, přenocování v rámci tohoto typu cestovního ruchu. Nezájem o podnikání v agroturistice je způsoben především nedostatkem zemědělských podniků, které by byly vhodné pro agroturistiku.⁴⁵

V posledních letech ale roste poptávka po ubytování na venkově. Ústup od masové rekreace ve velkých turistických centrech je znatelný. Lidé unikají před ruchem měst právě na venkov, kde hledají nové vyžití ve zdravém prostředí. Na venkov přijíždějí zahraniční hosté z průmyslově vyspělých zemí, pro které je atraktivní zachovalá příroda. Přibývá ale také tuzemských zájemců o agroturistiku a venkovský cestovní ruch. Mezi těmito turisty převažují rodiny s dětmi.⁴⁶

3.3.3 Typy ubytovacích zařízení ve venkovské turistice

Ubytování v soukromí – pronájem, pokojů, bytů, rekreačních objektů – chalup, chat, srubů. Ubytování ve stavbách, které neodpovídají kategoriím ubytovacích zařízení (vyhláška MMR č.137/1998 o obecných požadavcích na výstavbu). Ubytování v hotelu či penzionu (dle výše uvedené vyhlášky). Hotel (má minimálně 10 pokojů) i penzion (minimálně 5 pokojů) jsou hromadná ubytovací zařízení určená k přechodnému ubytování.⁴⁷

Ubytování vhodné pro agroturistiku je poskytováno ve většině případů na zemědělské usedlosti (na rodinné farmě) nebo v rekreačních objektech ve vlastnictví nebo užívání zemědělského podnikatele. Jde o ubytování turistů v rodinném prostředí, které nabízí právě vesnické nebo zemědělské usedlosti. Maximální ubytovací kapacita by měla být 12 lůžek, aby nabízené služby a péče o zákazníky byla kvalitní a životní prostředí v dané oblasti bylo zatíženo minimálně. Tato forma ubytování je volnou živností, kdy není třeba odborná způsobilost. Při této formě ubytování existuje možnost lépe prodat vlastní výrobky. Často se hostům podává snídaně. Při poskytování

---

⁴⁵ POUROVÁ, Marie. *Agroturistika*. 1. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2002, s. 112 – 116.

⁴⁶ *Agroturistika : Praktický rádce*. 1. vyd. České Budějovice : Rosa - jihočeská společnost pro ochranu přírody, o.p.s., 2002.

⁴⁷ VÁCLAVÍK, Tomáš: *Agroturistika na ekofarmách: Jak na to*, Ministerstvo zemědělství, Brno 2008 dostupné na: http://www.bio-info.cz/uploads/download/Agroturistika_na_ekofarmach.PDF

kompletní stravovací služby je při vydání více jak 10 hlavních jídel denně nutné mít živnost koncesovanou, kdy je třeba prokázat odbornou způsobilost.⁴⁸

3.4 Programovací období 2007 – 2013

Pro hodnocení regionů a zpracování regionálních rozvojových programů, které vedou ke zmírnění regionálních rozdílů a disparit, je zpracován základní metodický postup v rámci regionální ekonomiky, politiky ČR a politiky Evropské unie. Tento postup se skládá z obecné charakteristiky regionu (přírodní, demografické podmínky, infrastruktura, sociální situace), z charakteristiky odvětví zemědělství, z úrovně životního prostředí, z analýzy slabých a silných stránek (SWOT), z regionálních rozvojových strategií a priorit a z kvantifikace a zajištění potřebných finančních zdrojů. Důležité je zaměřit se i na specifické podmínky mikroregionů, protože žádný region vymezený z hlediska územně-správního není zcela homogenní.⁴⁹

Rok 2007 – 2013 je období, kdy EU plní své cíle zaměřené na regionální a strukturální politiku. V programech pro toto období je určuje rozpočet a definují cíle a priority pro jednotlivé členské země. Pro cestovní ruch jsou vytvořeny tyto programy:⁵⁰

Integrovaný operační program – IOP

Regionální operační programy – ROP

Programy přeshraniční spolupráce

Program rozvoje venkova – PRV

Tyto programy tvoří hlavní nástroje realizace Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR na období 2007-2013

---

⁴⁸ POUROVÁ, Marie. *Agroturistika*. 1. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2002, s. 61-62.

⁴⁹ SVATOŠ, Miroslav. *Ekonomika agrárního sektoru*. 4. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007, s. 147.

⁵⁰ MMR.cz. *Programovací období 2007 – 2013*. (online). (cit. 2009 – 09 – 23). Dostupné z: <<http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Programovaci-obdobi-2007---2013> >

3.4.1 Program rozvoje venkova

Pro agroturistiku a venkovský cestovní ruch je nejdůležitější Program rozvoje venkova. Je samostatně financován v rámci společné zemědělské politiky EU z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) – nespadá tedy pod strukturální fondy (oproti období 2004 – 2006). Program rozvoje venkova ČR na období 2007 – 2013 vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Cestovní ruch je chápán jako „*příležitost pro diverzifikaci ekonomických aktivit na venkově, čímž významně přispívá k rozvoji nezemědělské produkce.*“⁵¹

Na podporu rozvoje cestovního ruchu je v tomto programu vyčleněno jak z veřejných, tak soukromých zdrojů asi 144,8 mil EUR, ze kterých budou financovány projekty na budování rekreační infrastruktury a zajištění služeb pro pěší a vodní turistiku, lyžování, budování vinařských stezek a hipostezek, budování a značení pěších tras, informační panely, odpočinková místa, doprovodná zeleň.⁵²

Z tohoto programu je důležitá zejména Osa III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova. První z priorit se zabývá i podporou cestovního ruchu a zlepšení kvality života ve venkovských oblastech – obnova a rozvoj vesnic, služeb, ochranou a rozvojem kulturního dědictví venkova. Osa IV LEADER se pak zabývá realizací místní rozvojové strategie, akčními skupinami a realizací projektů spolupráce. Hlavním cílem je realizovat místní rozvojové strategie (Strategický plán Leader) a spolupráci místních partnerství. Prostřednictvím MAS je šance zapojit se do problematiky jednotlivé oblasti široké vrstvy obyvatelstva. Leader přispívá mimo jiné k zemědělskému sektoru a péči o přírodu a krajinu. Dělí se na 3 opatření: **Místní akční skupina** – hodnotitelská komise vybere 70 MAS, které splňují kritéria na základě jimi zpracovaného Strategického plánu Leader (SPL), a které budou moci obdržet dotaci. **Realizace místní rozvojové strategie**, která je zaměřena na podporu projektů, jenž jsou

---

⁵¹ MMR.cz. *Programovací období 2007 – 2013*. (online). (cit. 2009 – 09 – 23). Dostupné z: <<http://www.mmr.cz/Cestovni-ruch/Programy-Dotace/Programovaci-obdobi-2007---2013>>

⁵² MZE.cz. *Program rozvoje venkova*. (online). © 2009 (cit. 2009 – 11 – 16). Dostupné z: dostupné z: <http://www.mze.cz/UserFiles/File/EAFRD/PRV_oficiln_schvlen.pdf>

v souladu se SPL. Dalším opatřením je Realizace projektů spolupráce, to má za cíl povzbudit spolupráci mezi MAS v rámci členských států a na území třetích zemí.⁵³

Podpora je formou přímé a nenávratné dotace. Maximální výše podpory činí pro Jihozápad pro malé podniky 56% v období 2007-2010 a 50% v období 2011 – 2013, o deset % méně pro střední podniky a o dalších 10% méně pro velké podniky. Jihozápad má oproti ostatním regionům nejmenší míru podpory.⁵⁴

3.4.2 Integrovaný operační program

Z tematických operačních programů je pro cestovní ruch důležitý Integrovaný operační program (IOP), který řeší regionální problémy v oblastech infrastruktury pro veřejnou správu, veřejné služby a územní rozvoj – mimo jiné podporu cestovního ruchu. V rámci IOP je několik tematických oblastí podpory:

- modernizace veřejné správy
- zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb
- podpora územního rozvoje

IOP je financován z prostředků ERDF z maximálně 85% celkových způsobilých veřejných výdajů a minimální hranice spolufinancování z národních veřejných zdrojů je 15% celkových výdajů.⁵⁵

Národní podporou cestovního ruchu se zabývá prioritní osa 4a a 4b. Cílem těchto os je podpora vytvoření základního prostředí a nezbytných podmínek pro rozvoj CR na národní úrovni. Ve prospěch jeho efektivního rozvoje je nezbytné řídit a koordinovat některé aktivity CR z národní úrovně, což přispívá k vytváření vhodných podmínek pro rozvoj podnikání, růstu konkurenceschopnosti a zaměstnanosti v této oblasti.

Ani jedna z prioritních os není zaměřena na přímou podporu infrastruktury CR, ta je podporována pouze z Regionálních operačních programů. Obě prioritní osy mají národní a systémový význam na rozdíl od opatření v ROP, která akcentují místní

---

⁵³ Szif.cz. *Osa IV. Leader*. (online). © 2000- 2009 (cit. 2009 – 11 – 16). Dostupné z: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd/osa4> >

⁵⁴ Strukturální fondy.cz. *Fondy Evropské unie*. (online). © 2009 (cit. 2009 – 11 – 16). Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>

⁵⁵ KANTOR, Tomáš, MAREK, Dan. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno : Barrister & Principal, 2007, s.45.

či regionální rozměr. Na prioritní osy budou komplementárně navazovat intervence do oblasti CR z jednotlivých ROPů.⁵⁶

3.4.3 Program přeshraniční spolupráce

Dále jsou pro cestovní ruch důležité také Programy přeshraniční spolupráce, jejichž prostřednictvím je naplňován třetí cíl regionální politiky – Evropská územní spolupráce. Cílem přeshraniční spolupráce je „podpora hospodářské a sociální integrace příhraničních území prostřednictvím odstraňování bariér a posilování jejich rozvojového potenciálu“.⁵⁷

Cíle jednotlivých programů jsou shodné jak s cíly stanovenými v regionálních rozvojových strategiích, tak odpovídají cílům a politikám Společenství. Jde hlavně o horizontální podporu udržitelného rozvoje, realizaci politiky EU v oblasti rovných příležitostí a ochrany životního prostředí a přírody.⁵⁸

Pro Plzeňský kraj je nejdůležitější Operační program přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko. Je založen na společných aktivitách německé a české strany, které vedou k vytvoření vzájemně akceptovatelného a společně využitelného dokumentu na období 2007 – 2013.⁵⁹

Pro českou stranu je z fondů EU vyčleněno 55,04 milionu Eur. Velmi důležitý je pro tento program přeshraniční dopad projektu. To znamená, že z uskutečnění projektu musí mít prokazatelný přínos obě strany. Projekty musí mít příjemce v obou zemích, kteří spolupracují minimálně dvěma z těchto způsobů: společné financování, společná příprava, společné provádění, společné využívání pracovníků. Oblasti podpory dále vymezují, jaké typy projektů mohou být podpořeny. Z hlediska cestovního ruchu je důležitá prioritní osa 1 tohoto programu, která mimo jiné obsahuje i podporu

---

⁵⁶ *Integrovaný operační program 2007-2013*, online (cit. 09-12-10). Dostupný < <http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=74e6e2fb-9c5c-49f0-818b-f7810d03beef>>

⁵⁷ *Businessinfo.cz. Přeshraniční spolupráce*. (online) © 1997 – 2009 (cit. 2010-01-13). Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/preshranicni-spoluprace/1001636/>>

⁵⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Grada publishing, 2009, s. 176 – 177.

⁵⁹ *Businessinfo.cz. Přeshraniční spolupráce*. (online) © 1997 – 2009 (cit. 2010-01-13). Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/preshranicni-spoluprace/1001636/>>

zkvalitňování turistických zařízení, cyklotras, hipostezek, naučných tras a zdravotní turistiky atd.⁶⁰

3.4.4 Regionální operační programy

Regionální operační programy jsou určeny pro regiony soudržnosti NUTS II, ty vznikly pro efektivní získávání prostředků z evropských fondů. Evropská politika je zaměřena na územní celky s 800 tisíci až 3 miliony obyvatel. Proto vzniklo 8 tzv. regionů soudržnosti, jenž se skládají z více krajů, kterých je 14. Např. NUTS II Jihozápad tvoří kraj Plzeňský a Jihočeský. Kraje jsou označovány jako NUTS III.⁶¹

Každý region soudržnosti má své specifické podmínky a ty by se měly odrážet v regionálních operačních programech. „*Globálním cílem ROP je urychlení rozvoje regionů ČR, zvýšení jejich konkurenceschopnosti a atraktivity pro investice a posílení kvality života obyvatel, při respektování vyváženého a udržitelného rozvoje regionů vycházející z využití jejich potenciálu.*“⁶²

Regionální operační program Jihozápad (ROP JZ) – evropská šance pro region - se zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti, propojení regionu a modernizaci prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury a služeb cestovního ruchu. Připravuje menší podnikatelské plochy a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury.⁶³

V cíli Konvergence, kam tento program spadá, je pro něj vyčleněno 619,65 mil. Eur, což je asi 2,32% veškerých prostředků určených z fondů EU pro ČR. Z českých veřejných zdrojů má být tato částka na financování programu navýšena o dalších 109,35 mil Eur. Z ROP JZ jsou financovány 4 prioritní osy a to na projekty Dostupnost center, Stabilizace a rozvoj měst a obcí, Rozvoj cestovního ruchu a Technická pomoc (graf č. 1).

---

⁶⁰ Strukturální fondy.cz. *ČR – Svobodný stát Bavorsko*. (online) © 2009 (cit. 2010-01-13). Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/97b063a5-30de-41c9-a9bb-97aa1de5fd3f/Cil-3-Ceska-republika---Svobodny-stat-Bavorsko-200>>

⁶¹ KANTOR, Tomáš, MAREK, Dan. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno : Barrister & Principal, 2007, s. 46-48.

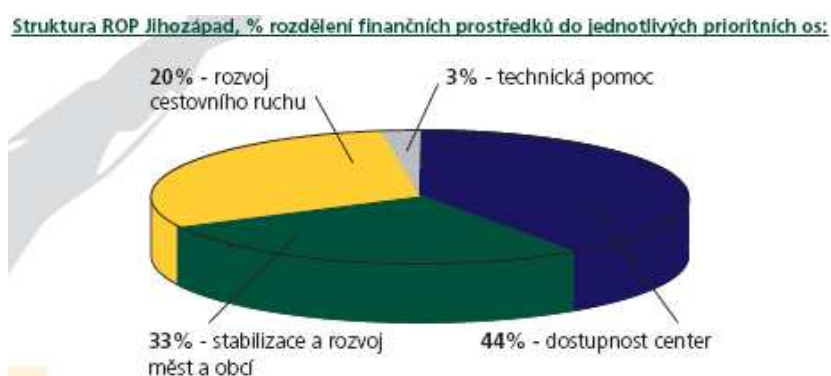
⁶² PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Grada, 2007, s. 160.

⁶³ Strukturální fondy.cz. *Regionální operační programy*. (online) © 2009 (cit. 2010-01-10). <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/0a684fe1-a4b3-4e94-9ba9-844af71e0636/ROP-NUTS-II-Jihozapad>>

Na rozvoj cestovního ruchu (3. osa) je vyčleněno z fondů EU 123,9 milionu EUR. Tento program je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF). Jeho řídicím orgánem je Regionální rada regionu soudržnosti Jihozápad, která sídlí v Českých Budějovicích.⁶⁴

Specifickým cílem 3. prioritní osy je „Zlepšení využití primárního potenciálu území a posílit ekonomický význam udržitelného cestovního ruchu“⁶⁵ (graf č. 2).

Graf 1 Struktura ROP Jihozápad

(zdroj: www.rr-jihozapad.cz)

Graf 2 Rozdělení prostředků prioritní osy 3

Rozdělení prostředků prioritní osy 3 do jednotlivých oblastí podpory
(procentuálně jednotlivé oblasti vzhledem k jejich součtu):

(zdroj: www.rr-jihozapad.cz)

⁶⁴ KANTOR, Tomáš, MAREK, Dan. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno : Barrister & Principal, 2007, s. 46-48.

⁶⁵ ROP JZ.cz *Informační publikace o Regionálním operačním programu regionu soudržnosti jihozápad*. online (cit. 09-10-12). Dostupný z: <http://www.rr-jihozapad.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.aspx?id_org=200047&id_dokumenty=1716>

3.4.5 Cíle regionální politiky

Prostřednictvím cílů stanovených na programovací období realizuje EU regionální a strukturální politiku. Období 2007 – 2013 je zaměřeno na prioritní oblasti, které zahrnují uvedené cíle.⁶⁶

Cíl Konvergence je jeden ze tří cílů regionální politiky v období 2007 – 2013. Podporuje hospodářský a sociální rozvoj regionů na úrovni NUTS II s HDP na obyvatele nižším než 75% průměru tohoto ukazatele pro celou EU. V rámci tohoto cíle mohou čerpat i státy, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele nedosahuje 90% průměru EU. Tento cíl je financovaný z ERDF, ESF a FS a v ČR pod něj spadají všechny regiony soudržnosti s výjimkou Prahy. Fondy přidělené tomuto cíli pro EU 27 tvoří 283 mld. EUR z toho pro ČR 25,88 mld. EUR (graf č. 3).

Graf 3 Indikativní alokace prostředků z fondů EU v ČR pro ROP v cíli Konvergence

(zdroj: www.strukturalni-fondy.cz)

⁶⁶ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Grada, 2007, s.159.

Dalším cílem je **Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost** (pouze Praha, financován z ERDF a ESF). Třetí **Cíl Evropská územní spolupráce** zahrnuje všechny regiony (financovaný z ERDF).⁶⁷

Posláním cíle Evropské územní spolupráce je „*podpořit vyvážený, harmonický a trvale udržitelný rozvoj evropského území*“.⁶⁸

3.4.6 Fondy Evropské unie

Do fondů Evropské unie patří Strukturální fondy, Fond soudržnosti, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD), Evropský rybářský fond a další.⁶⁹

„*Regionální politika Evropské unie, nazývaná též politika hospodářské a sociální soudržnosti (HSS), je odrazem principu solidarity uvnitř Evropské unie, kdy bohatší státy přispívají na rozvoj chudších států a regionů, aby se zvýšila kvalita života obyvatel celé Evropské unie. V období 2007–2013 se České republice nabízí z evropských fondů 26,69 miliardy eur. Pro úspěšné čerpání musí náš stát přidat navíc přibližně čtyři miliardy eur, jelikož Evropská unie financuje maximálně 85% výdajů z aktivit uskutečněných v rámci regionální politiky.*“⁷⁰

Politika HSS je naplňována prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Strukturální fondy (SF) jsou určeny pro chudší nebo jinak znevýhodněné regiony (např. venkovské a problémové městské oblasti, upadající průmyslové oblasti, oblasti s geografickým nebo přírodním znevýhodněním,..). Existují dva strukturální fondy: Evropský fond pro regionální rozvoj (ERDF) a Evropský sociální fond (ESF), který není určený na podporu regionů, ale na projekty většího rozsahu (např. stavba dálnice).⁷¹

---

⁶⁷ TOMŠÍK, Karel. *Evropská integrace a environmentální ekonomika*. 2. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007, s. 69-70.

⁶⁸ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Grada, 2007, s. 160.

⁶⁹ Euroskop.cz. *Fondy EU*. (online) © 2005 – 2010 (cit. 2010-01-27). Dostupné z: <<http://www.euroskop.cz/43/sekce/fondy-eu/>>

⁷⁰ KANTOR, Tomáš, MAREK, Dan. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno : Barrister & Principal, 2007, s. 33

⁷¹ SVATOŠ, Miroslav, et al. *Agrární politika*. 1. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. 200 s., s. 46-47

ERDF je určen na podporu investičních (infrastrukturních) projektů – např. výstavba silnic a železnic, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, podpora začínajícím podnikatelům, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných pro cestovní ruch, rekonstrukce kulturních památek, výsadba regenerační zeleně,... Hlavním cílem je tedy snižování nerovností mezi regiony EU. Jeho prostředky tvoří největší část výdajů strukturálních fondů.

ESF z něhož jsou podporovány neinvestiční – neinfrastrukturní projekty. Např. rekvalifikace nezaměstnaných, speciální programy pro děti, etnické menšiny, zdravotně postižené, rozvoj vzdělávacích programů, stáže studentů, atd.

Fond soudržnosti (FS) je na rozdíl od strukturálních fondů (do kterých se neřadí) určený na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Jsou z něj podporovány investiční projekty, ale jen na dopravní infrastrukturu většího rozsahu a ochranu životního prostředí.⁷²

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (**EAFRD**) je určen k podpoře rozvoje venkova, především ke zvýšení konkurenceschopnosti, zlepšení životního prostředí a kvality života a k diverzifikaci hospodářství venkova. Spadá do společné zemědělské politiky EU, řídicím orgánem je Ministerstvo zemědělství ČR.⁷³

3.4.7 Získání finanční podpory z EU

Operační program je mezistupněm mezi třemi hlavními evropskými fondy a konkrétními příjemci finanční podpory v členských státech a regionech. Jsou to oficiální dokumenty schválené Evropskou komisí, které definují problémy, jež chce ČR za finanční podpory řešit a čeho chce v programovém období 2007 – 2013 dosáhnout. Prioritní osy jednotlivých programů vymezují, na co mohou být finance přidělené. Osy se dále skládají z oblastí či podoblastí podpory.⁷⁴ (Graf. č. 3).

„Každý subjekt, jenž chce požádat o finanční podporu z fondů EU, musí předložit projekt řídicímu orgánu operačního programu – u tématicky zaměřených OP jsou to

---

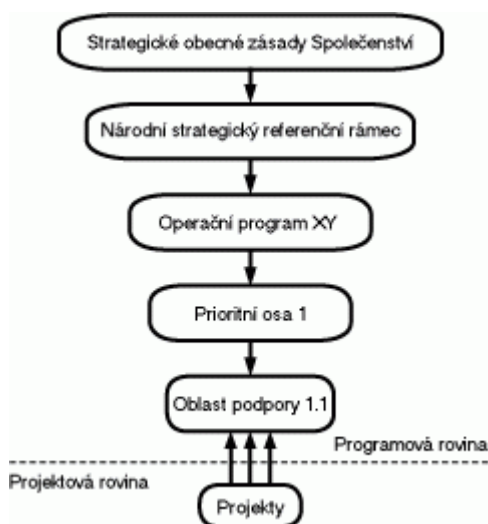
⁷² SVATOŠ, Miroslav, et al. *Agrární politika*. 1. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. 200 s., s. 46-47.

⁷³ Euroskop.cz. *Zemědělství EAFRD*. (online) © 2005 – 2010 (cit. 2010-01-27). Dostupné z: <<http://www.euroskop.cz/8632/sekce/zemedelstvi---eafrd/>>

⁷⁴ Strukturální fondy.cz. *Fondy Evropské unie*. (online). © 2009 (cit. 2009 – 11 – 20). Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>>

resortní ministerstva, u územně vymezených OP jsou to regionální rady regionů soudržnosti. Projekty na žádost o peníze mohou předkládat obce, kraje, ministerstva, podnikatelé, vlastníci dopravní infrastruktury, neziskové organizace, školy, výzkumná centra a další.⁷⁵

Graf 4 Zařazení operačních programů do soustavy strategických dokumentů

(Zdroj: strukturalni-fondy.cz)

3.4.8 Čerpání z fondů v roce 2009

Společně s domácími fondy je v období 2007 – 2013 k čerpání 814, 8 mld. Kč.

Z fondů EU bylo získáno již přes 70 miliard Kč. Většina této částky (68,5 mld.) byla proplacena příjemcům v roce 2009. V tom samém roce bylo úředně schváleno 10 tisíc projektů z celkem 14 tisíc podepsaných projektů od roku 2007. Na projekty bude vyplacena částka 255,3 mld. korun, podané projekty jsou v částce 763,5 mld. Kč a proplacené projekty v částce 70,3 mld. Kč. Jen minimum projektů je proplaceno předem, většina žadatelů obdrží dotace až po realizaci projektu či po splnění určité etapy. Příprava a uskutečnění projektů by nemělo trvat déle než dva roky. V nejlepším případě by tak operační programy na rok 2007 – 2013 získaly 15% financí ke konci roku 2009. To se podařilo splnit ale jen třem operačním programům. Současný trend čerpání ale roste, tím pádem by se peníze z EU neměly na konci programovacího období vracet. Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR) dále slibuje urychlení a zjednodušení legislativních opatření, což přispěje ke zrychlení čerpání. V této době

⁷⁵ KANTOR, Tomáš, MAREK, Dan. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno : Barrister & Principal, 2007.

stačí, když např. obec udělá drobnou chybu v pravidlech a přijde o celou dotaci. MMR také plánuje případné přesuny peněz mezi operačními programy. Podle údajů Ministerstva financí získala z EU Česká republika v roce 2009 o 42,3 miliardy korun více než odvedla. Dvě třetiny peněz z rozpočtu EU tvoří strukturální fondy a fond soudržnosti, 30% je pro zemědělce v rámci společné zemědělské politiky.⁷⁶

3.4.9 Další možnosti financování

Dalšími možnostmi dotací pro projekty s českou účastí je Finanční mechanismus EHP/Norska (2004 – 2009) a Finanční pomoc Švýcarska (2007 – 2012).⁷⁷

Program švýcarsko-české spolupráce je zaměřen na bezpečnost, stabilitu a podporu reforem, dále na životní prostředí a infrastrukturu – na tuto prioritu je vyčleněno nejvíce financí. Další prioritou tohoto programu je zaměření se na soukromý sektor – cílem je podporovat vytváření pracovních míst a zlepšit regulace ve finančním sektoru, dále se program zabývá rozvojem lidských zdrojů a sociální rozvoj (v oblasti výzkumu a vývoje a zdraví), speciální alokace má za cíl podporovat hospodářskou a sociální soudržnost a podporovat přípravu konečných návrhů projektů.⁷⁸

---

⁷⁶ MALÝ, Ondřej. Z Evropy přišlo už 70 miliard. *Lidové noviny : Byznys*. 28.1.2010, roč. XXIII, č. 23, s. 13.

⁷⁷ Euroskop.cz. *Další možnosti dotací*. (online) © 2005 – 2010 (cit. 2010-01-27). Dostupné z: <<http://www.euroskop.cz/8638/sekce/dalsi-moznosti-dotaci/>>

⁷⁸ Swiss contribution to the Czech republic.cz. *Thematic priorities*. (online) © 2010 (cit. 2010-02-18). Dostupné z: <http://www.swiss-contribution.admin.ch/czechrepublic/cz/Home/Thematic_priorities>

4 Analýza venkovské turistiky a agroturistiky v Plzeňském kraji

4.1 Návštěvnost Plzeňského kraje

Podle ročenky Ministerstva pro místní rozvoj, která čerpá z dat Českého statistického úřadu, bylo v roce 2008 v České republice 7 705 hromadných ubytovacích zařízení. Z toho je v Plzeňském kraji 501 ubytovacích zařízení, což znamená oproti roku 2007 pokles o 16 ubytovacích zařízení. Čisté využití lůžek bylo za tento rok pouze z 24,4% - od roku 2001, kdy se využilo 45,7% lůžek je trend stále klesající. Počet přenocování v roce 2008 je od roku 2000 nejmenší – 1 448 988 přenocování.

Do Plzeňského kraje v roce 2008 přijelo 487 490 turistů, z čehož bylo 154 685 zahraničních turistů. Z celkové návštěvnosti ČR na Plzeňsko přijelo 2,3% zahraničních hostů a 5,4% domácích hostů. Pro srovnání největší podíl domácích návštěvníků byl zaznamenán v Jihomoravském kraji a to 11,9%. Nejbližšími konkurenty Plzeňského kraje v podílu domácích hostů je kraj Vysočina a Olomoucký kraj. Nejbližším konkurentem v podílu zahraničních turistů je Moravskoslezský kraj. (Příloha č. 2 a 3).

Ze zahraničních turistů přijelo v roce 2008 do České republiky nejvíce návštěvníků z Německa, Velké Británie, Ruska, Polska, Itálie a U.S.A. Důvodem návštěvy zahraničních turistů je především rekreace a využití volného času, dále turisté často přijíždí na návštěvu svých příbuzných, na obchodní cestu, ale také za aktivní turistikou. Mezi top 10 místy, která zahraniční turisté navštívili, je třetí nejnavštěvovanějším místem Plzeň.

Podle monitoringu, který vypracoval Czechtourism⁷⁹ v roce 2005 – 2007, patří Plzeňsko k regionům s největším podílem domácích návštěvníků. Většina z nich na

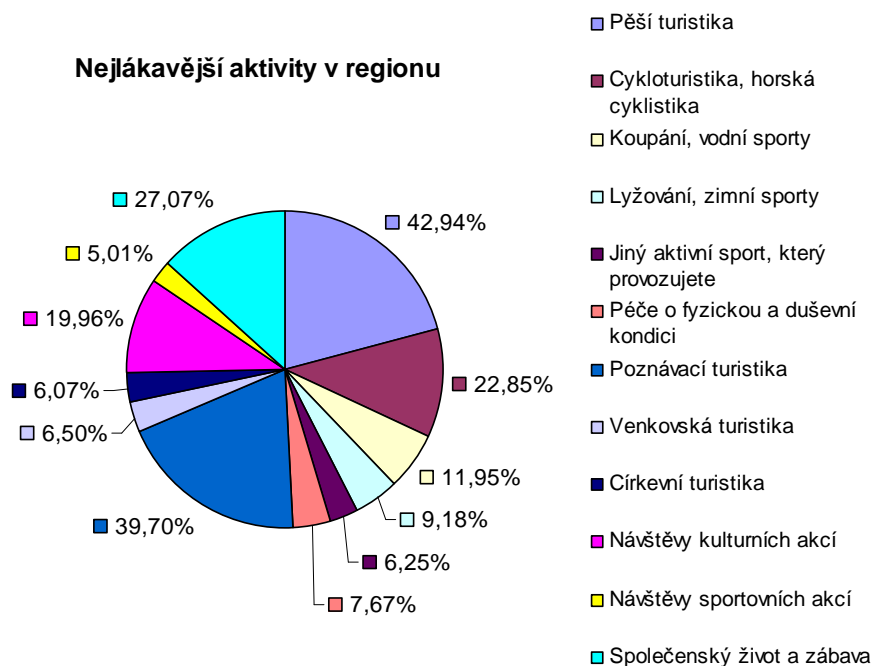
---

⁷⁹ Czechtourism stanovil turistické regiony, což je území, pro které je typický určitý druh cestovního ruchu, sjednocuje jednotlivé prvky dané oblasti a zároveň se jimi odlišuje od jiných turistických regionů. Tyto oblasti také slouží pro lepší prezentaci země v zahraničí a k podpoře domácího cestovního ruchu. ČR je rozdělena do 15 turistických regionů (na rozdíl od krajů, kterých je 14).

Plzeňsko přijíždí autem ze vzdálenosti menší jak 100 km. Zahraniční návštěvníci přijíždějí nejčastěji z Německa (jak vyplývá i z údajů Českého statistického úřadu) a ze Slovenska. Nejvíce turistů do tohoto kraje přijíždí také ale jen na jednodenní návštěvu a delší pobyty jsou většinou na jednu až dvě noci. Velmi často přijíždějí hosté pouze za svými příbuznými a známými, kde se také ubytovávají. Dále převažuje zájem o kempy. Na Plzeňsko přijíždí méně bonitní návštěvníci – tedy ti, kteří přenocují méně než třikrát a utratí za den méně než 500 Kč. Czechtourism vytvořil průzkum, kde každý respondent mohl zvolit až tři aktivity, které jsou v kraji nejlákavější, jak ukazuje graf č. 5. Nejvíce turisté přijíždějí za pěší a poznávací turistikou a zábavou. Téměř nejméně návštěvníku Plzeňského kraje přijede kvůli venkovskému cestovnímu ruchu a agroturistice. Stejně tak návštěvnost sportovních akcí je velmi nízká. Dle výsledků monitoringu Czechtourismu jezdí za venkovskou turistikou lidé nejvíce do Zlínského a Středočeského kraje. Na stejné úrovni je pak Plzeňský, Jihočeský, Pardubický a Moravskoslezský kraj. V ostatních regionech je venkovská turistika vyhledávána ještě méně. Návštěvníci Plzeňska získávají informace především od svých známých a příbuzných, z internetu a z propagačních materiálů – prospektů a průvodců.

Graf 5 Nejlákavější aktivity v regionu

(zdrojová data: Czechtourism)

4.2 Charakteristika venkovské turistiky a agroturistiky na Plzeňsku

Počet ubytovacích kapacit je v Plzeňském kraji lehce podprůměrný a počet návštěvníků zůstává podobný jako v minulých letech. Z žádných statistik ani jiných dostupných informací ale nelze zjistit, kolik ubytovacích zařízení slouží pro agroturistiku - specifický typ venkovské turistiky, kdy se jedná o pobyt na farmě či zemědělském stavení a začlenění se do venkovského života a chodu farmy. Je velmi pravděpodobné, že tyto možnosti ubytování ani nejsou započítány v číslech ze statistického úřadu ani v číslech z jiných zdrojů o ubytovacích kapacitách. Ubytování na farmách či jiných obdobných zařízeních je tvořeno jen několika málo lůžky – většinou do 20 lůžek, a tyto kapacity nejsou mnohdy ani nijak evidovány či zveřejněny jako ubytovací zařízení, proto neexistuje úplný přehled o počtu podnikatelů, kteří se zabývají agroturistikou a sledování konkurence je obtížné. Například Svaz venkovské turistiky sdružuje 130 členů a 369 ubytovacích objektů. Předseda svazu Petr Novák odhaduje za členy zhruba 100 000 přenocování a 32 500 návštěvníků. Internetové stránky Nafarmu.cz nabízejí asi 30 možností kam za agroturistikou či venkovským cestovním ruchem, Evropské centrum ekoagroturistiky také nemá úplný přehled o českých podnikatelích. Podle odhadů v roce 2006 dosahovala kapacita ubytování v oblasti venkovské turistiky asi 31 000 lůžek. Ani z rozhovoru na krajském úřadě v Plzni a návštěvě veletrhu ITEP (Mezinárodní turistický veletrh Plzeňského kraje) nevyplývalo, kolik agroturistických zařízení by v tomto kraji mohlo být. Téměř nikdo nebyl na veletrhu schopen doporučit, kam se za agroturistikou v tomto regionu vydat.

Podle dostupných údajů je pro Plzeňský kraj velice důležitý domácí cestovní ruch, ale nesmí se zapomínat ani na příjezdový. Na venkov nejvíce přijíždějí Holanďané, na Plzeňsku je třeba se zaměřit zejména na turisty z Německa, kteří tvoří největší podíl cizinců přijíždějících na Plzeňsko. V Německu a Rakousku je agroturistika na velmi dobré úrovni a Němečtí turisté tento typ cestovního ruchu a relaxace vyhledávají zatím stále více i za hranicemi své země. Pro českého turistu je tento styl trávení dovolené zatím málo představitelný, i když se již za poslední roky stává přijatelnějším a v budoucnu by se mohla stát agroturistika vyhledávanou i v naší zemi. Turisté, kteří mají zájem o tento

typ cestovního ruchu jsou především rodiny s dětmi a mladí lidé. Z výzkumu Czechtourismu také vyplývá, že co nejlevnější dovolená s vlastním stravováním Čechy nezajímá tak, jako dříve. Upřednostňují pobyty se zajištěným stravováním, hledají kvalitnější služby.

Plzeňský kraj má velice dobré předpoklady pro venkovský cestovní ruch a agroturistiku, ale tento potenciál je zatím značně nevyužitý. Venkovský cestovní ruch se pomalu rozvíjí díky koňské turistice, cykloturistice a vyhledáváním neporušené přírody a relaxace. Kapitálová náročnost agroturistiky a venkovského cestovního ruchu přitom není až tak velká. Jde většinou o doplňkovou činnost zemědělce nebo chovatele domácích zvířat, který již má určité zázemí a „jen“ rozšíří své služby. Největší překážkou je vybudování ubytování, ale mnohdy stačí pouze pár pokojů pro hosty. Záleží na velikosti a cílech farmy. Velkou příležitostí jsou dotace z evropské unie a to například z Programu rozvoje venkova Osa I – modernizace zemědělských podniků, nebo Osa III Diverzifikace podnikání v nezemědělské činnosti atd. .

4.3 Swot analýza cestovního ruchu v Plzeňském kraji

Tabulka 1 Swot analýza PK

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Výhodná poloha kraje • Dobré přírodní předpoklady • Pěší turistika a cyklistika • Velké množství přírodních a kulturních památek • Tradice piva a Bohemia sektu • Historické osobnosti • Historicko – vojenská atraktivita • Veletrh cestovního ruchu Plzeňského kraje ITEP • Město Plzeň 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj cestovního ruchu není prioritou • Velké disparity mezi Plzní a zbytkem regionu • V sektoru cestovního ruchu chybí podpora malého a středního podnikání • Neodbornost v cestovním ruchu • Nedostatečná propagace a marketing • Nedostačující zázemí pro rekreační sporty • Špatný stav památek • Sezónně nevyvážená nabídka • Nedostatečná infrastruktura cest. ruchu

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • Balíčky služeb • Tranzitní místo • Příjezdový cestovní ruch • Kongresový cestovní ruch • Venkovský cestovní ruch, agroturistika, hipoturistika • Pořádání teambuildingů a školních zájezdů • Tradice a folklór • Blízkost Prahy • Přeshraniční spolupráce s Bavorskem • Využití programů a fondů z EU • Místní akční skupiny • Certifikace ubytovacích a stravovacích zařízení 	<ul style="list-style-type: none"> • Konkurence ostatních turistických regionů • Chybějící odbornost v cestovním ruchu • Neorganizovaný cestovní ruch • Nepřikládání významu cestovního ruchu • Preference cestování do zahraničí • Terorismus • Hospodářská krize • Snížení výdajů domácností • Narušení venkovských oblastí • Změna legislativních faktorů

(Zdroj: Program rozvoje Plzeňského kraje, Místní akční skupiny Plzeňského kraje, Rozvoj venkova v programovacím období 2007 - 2013)

4.3.1 Silné stránky

Silné stránky vyjadřují, co je pro kraj důležité, na co by se měla zaměřit pozornost. Všechny tyto kladné faktory by se měly využít pro rozvoj cestovního ruchu a v konkurenčním boji s ostatními regiony.

Plzeňský kraj se nachází ve výhodné části České republiky díky malé vzdálenosti od hlavního města a od hranic s Německem i Rakouskem. Plzeňsko protíná dálnice D5, která přivádí zahraniční turisty z Německa i ostatních západních zemí. Silniční i železniční infrastruktura je poměrně hustá a spojuje kraj s ostatními pro turistiku významnými místy.

Velmi silnou stránkou jsou dobré přírodní předpoklady. Velké území je pokryto lesy. Krajina je zde velice pestrá, mírně zvlněná, členitá a protéká jí několik vodních toků. Všechny tyto přírodní předpoklady vytváří ideální podmínky pro sport, relaxaci a

zájmy jako rybaření, houbaření. Zvláště pro pěší turistiku jsou zde ideální podmínky. Síť značených tras je hustá. Kvalita a hustota pěších cest v České republice je jednou z nejlepších v Evropě. Různorodý terén je ideální také pro cyklisty, kteří mohou využít cyklostezek od lokálních po nadregionální. Některé vedou přes Plzeňský kraj do Rakouska a Německa. Množství hradů, zámků, církevních i technických památek tvoří bohatý, turisticky významný, památkový fond.

Mnohá městečka a vesnice mají své výrazné historické osobnosti – např. Jiří Potůček – tolar (válečný hrdina), Raymond Albert Kroc (zakladatel Macdonald), Jaroslav Rudolf (sochař). V kraji se každoročně pořádají rekonstrukce bitev 2. světové války, na které přijíždí mnoho turistů z celé republiky.

Turisticky významný je plzeňský veletrh ITEP⁸⁰ cestovního ruchu Plzeňského kraje, kde vystavují města, mikroregiony, místní akční skupiny a informační centra.

Město Plzeň je významné obchodní, kulturní, průmyslové a společenské centrum, které je schopno plnit funkci nadregionálního významu. Historické jádro je městskou památkovou rezervací. Plzeňský prazdroj přiláká mnoho návštěvníků díky své tradici a pivnímu muzeu.

4.3.2 Slabé stránky

Slabé stránky jsou faktory, které je důležité pokud možno odstranit, protože rozvoj cestovního ruchu brzdí a ohrožuje kraj v konkurenčním boji.

Mezi slabé stránky Plzeňské regionu patří především nedostatečná propagace a marketing. Například internetový turistický portál nenabízí mnoho informací. Chybí zde především lepší přehled ubytování, tipů pro volný čas, informace o dalších typech cestovního ruchu jako je například agroturistika.

Velkým nedostatkem je nízká odbornost a kvalifikace v oblasti cestovního ruchu, což se projevuje mimo jiné nevhodným přístupem turistů, jazykovou nevybaveností. Rozvoj cestovního ruchu, který je z ekonomického hlediska velmi důležitý, není obecně vnímán jako priorita a nepřikládá se mu takový význam, jaký ve skutečnosti má.

Slabou stránkou jsou velké rozdíly mezi Plzní a okolím. Obzvláště mezi Plzní a ostatními městečky a vesnicemi, kde není rozvinutý cestovní ruch a přijíždějící turisté

---

⁸⁰ Veletrh ITEP je součástí projektu komplexní propagace Plzeňského kraje. Je podpořen v rámci 2. výzvy ROP NUTS II JZ více jak 18 000 000 Kč.

jsou pouze návštěvy příbuzných či známých. I když došlo k určitému zlepšení, podpora malých a středních podnikatelů je nedostatečná a málo účinná. Mnohdy o ní podnikatelé ani neví.

V kraji chybí zázemí pro aktivní turistiku. Například vodácké kempy nejsou dostatečně vybavené. Na cyklostezkách chybí opravy pro kola, stejně tak je nedostatek hipostanic pro výletníky na koních. Špatný stav některých památek je výsledkem nedostatečné údržby. S pomocí dotací a podpor je vynakládáno na jejich opravu velké množství peněz, ale soukromí vlastníci památek na opravu často nedbají nebo nemají peníze.

Slabou stránkou je neschopnost přilákat více turistů v méně navštěvovaném zimním období. Také nevyvážená struktura ubytování je velký nedostatek. V Plzni je velké množství ubytovacích zařízení od luxusních hotelů po ubytovny. Struktura a rozmístění ubytovacích zařízení ve zbytku regionu ale mnohdy nevyhovuje potřebám rozvoje cestovního ruchu.

4.3.3 Příležitosti

Tyto faktory se nedají nijak ovlivnit, ale mohou se stát prospěšnými, pokud se umějí a dají využít.

Specializované produktové balíčky jsou v poslední době velmi žádané. Většinou jde o výhodný zájezd, který je složen z několika aktivit nebo obsahuje určitý tematický program.

Plzeňský kraj je díky své výhodné poloze tranzitním místem. Turisté, kteří tudy projíždějí se zdrží sice jen krátkodobě, ale i to je pro cestovní ruch důležité. Od 90. let do České republiky přijíždí stále více zahraničních turistů a dle predikcí se nárůst bude zvyšovat, i když v dnešní době celosvětové hospodářské krize je počet návštěvníků nedostačující.

Kraj by měl využít různých typů cestovního ruchu jako jsou kongresy, při kterých je často vyžadován doprovodný program, agroturistiky, která se dostává více do povědomí lidí, a která nabízí nové poznání a relaxaci v čisté přírodě. Zájem o ni roste mimo jiné díky hipoturistice – koňské turistice. Dalším nástrojem cestovního ruchu je velice oblíbený golf. Dnešním trendem je pořádání teambuildingů mimo místo pracoviště.

Příležitostí je bohatá tradice a různé folklórní akce, které se v plzeňském kraji pořádají. Také ostatní kulturní akce jako jsou festivaly přilákají do kraje mnoho návštěvníků.

Velmi důležité je využít programovacího období 2007 – 2013 a čerpat dotace ze strukturálních fondů, zejména z Regionálního operačního programu, a Programu rozvoje venkova. Dále lze také využívat přeshraniční spolupráce s Bavorskem.

V Plzeňském kraji působí místní akční skupiny, které pomáhají podnikatelům a obcím podávat žádosti o dotace a čerpat je. Podávají jim informace, popřípadě poskytují poradenství.

Pro ubytovací zařízení je velkou příležitostí certifikace od Evropského centra pro ekoagroturistiku. Certifikace je mimo jiné dokladem k udržitelnému rozvoji, využívání ekologického zemědělství, využívání zelených stavebních technik, atd. .

4.3.4 Hrozby

Hrozby nelze nijak ovlivnit. Proto je důležité je správně určit a snažit se jim vyhnout nebo se na ně připravit.

Mezi největší hrozby cestovního ruchu na Plzeňsku patří sílící pozice a rozvoj konkurenčních regionů např. Jihočeský, Karlovarský.

Velice se podceňuje odbornost v oblasti cestovního ruchu, což se již projevilo ve slabých stránkách. Hrozí, že se lidé nebudou v tomto oboru i nadále vzdělávat a turisté nebudou mít zájem Plzeňský kraj navštěvovat právě z hlediska přístupu zaměstnanců cestovního ruchu – například těch, kteří pracují v informačních centrech.

Negativním faktorem se stává i to, že poslední dobou není někdy o moc dražší jet na dovolenou do zahraničí, kde se za podobnou cenu dají sehnat kvalitnější služby.

Cestovní ruch v jednotlivých regionech ohrožují i tak obecné faktory jako je terorismus. Pokud teroristé spáchají atentát, zvláště v nějakém turistickém letovisku, ochromí to cestování na určitou dobu po celém světě. V dnešní době se potýká cestovní ruch, ostatně jako téměř všechna odvětví, s hospodářskou krizí. Lidé přestali méně cestovat a méně se věnují svým zájmům. Podle Eurostatu počet přenocování v letní sezóně klesl v roce 2009 meziročně o 3,2%. V České republice se projevila největší pokles v letní sezóně v září (o -2,3%). Dle Českého statistického úřadu poklesly výdaje domácností na ubytování a stravování ve 4.čtvrtletí 2009 o 0,1% oproti samému čtvrtletí

2008 (oproti roku 2008 o 0,7%). Výdaje na rekreaci a kulturu klesly v posledním čtvrtletí 2009 z 10,5% na 10%.

Masový venkovský cestovní ruch by ale naopak narušil řád tamějšího života a ráz krajiny. Pro podnikání ve venkovské turistice a agroturistice je důležité, že živnostenský zákon zařazuje do živnosti volné podávání snídaní v kategorii ubytování v soukromí do kapacity 10 lůžek za živnost volnou. Pokud jde o další poskytování stravování, např. polopenze, jedná se o činnost hostinskou, a to je živnost řemeslná, která se prokazuje odbornou způsobilostí. Změna a přísnější hodnocení podnikání v tomto oboru by mohla vést ke ztrátě zájmů podnikatelů v zemědělství o rozšíření svých služeb o agroturistiku.

4.4 Místní akční skupiny

Dle rozhovoru s paní Bc. Borečkovou, manažerky MAS Světovina, a dostupných zdrojů jednotlivých MAS Plzeňského kraje, lze stručně shrnout informace, které jsou popsány v následujících odstavcích.

4.4.1 Poslání MAS

Hlavním posláním místních akčních skupin je přispívat k rozvoji venkova. Snaží se zvýšit kvalitu života na venkově, pomáhat obcím i drobným podnikatelům a zvýšit konkurenceschopnost na území, které místní akční skupina pokrývá.

4.4.2 Strategický plán MAS, priority a cíle

Jelikož se každá MAS zabývá pouze svým územím, může lépe vidět předpoklady a nedostatky ve vymezeném prostoru a vytvoří si SWOT analýzu pro své území. Měla by se tak zaměřit na současné problémy a potřeby jednotlivých obcí, ale i jednotlivých podnikatelů. Podle toho si každá MAS tvoří svůj strategický plán, který je založen na principech LEADERU, ten představuje ucelenou strategii rozvoje území. Základem pro zpracování strategie jsou již existující strategie mikroregionů a obcí, které tvoří území místní akční skupiny – plán by měl být tedy sestavován ve spolupráci s místními samosprávami, podnikateli a neziskovými organizacemi. Poté, co si každá MAS analyzuje své území (- jak vnější tak vnitřní prostředí) a sestaví podrobnou SWOT analýzu, vytyčí si své cíle a priority. Jednotlivé priority jsou popsány v tzv. fichích.

Velmi důležité je pro místní akční skupiny partnerství a komunikace – zapojení členů a partnerů do příprav a realizace strategického plánu.

4.4.3 Proces žádosti o dotaci

Podle vypsáních fichů se zájemce o dotaci dozví, jestli je jeho záměr v souladu s některým z vypsáních fichů a zda je vůbec nějaká možnost, že zapadá do cílové skupiny, pro kterou jsou finanční prostředky určeny. Pokud zájemce o dotaci zjistí, že jeho záměr nespadá do žádné z cílů MAS, je ještě možnost, že v aktualizaci svého strategického plánu MAS vypíše takový fich, který je „zájemci“ šitý na míru. Musí být samozřejmě v souladu s osou Leaderu a zájemce musí s MAS aktivně komunikovat.

Pokud zájemce o dotaci zjistí, že jeho záměr je v souladu s vypsáními fichy, je nutno sledovat, kdy MAS zveřejní výzvu k podání projektů a nastává velmi složitý proces vypracování projektu. Právě MAS může tento proces zjednodušit žadateli tím, že mu zdarma pomůže projekt vypracovat poskytnutím veškerých technických informací ke zpracování projektu. Poradí jakým způsobem projekt vypracovat, na co si dát pozor v dokumentaci, co musí mít žadatel vyřízeno před podáním projektu (např. stavební povolení). To je mimo jiné důvod, proč podávat žádost o dotace skrze MAS. Projekt pak prochází několika kontrolami v MAS a poté lze přistoupit k realizaci investičního záměru, kdy opět projekt podstupuje dalším kontrolám a schválením. Projekt na závěr o dotaci schvaluje Ministerstvo zemědělství (pokud se žádá skrze Program rozvoje venkova – iniciativu Leader).

Pokud žadatel dostal všem podmínkám a povedlo se mu správně sepsat projekt, dostane dotaci až po úspěšném dokončení svého projektu. To znamená, že veškeré financování na realizaci svého záměru musí mít nejprve ze svých zdrojů.

4.4.4 Dotace

MAS může poskytnout dotaci jednomu žadateli max. jeden milion korun na jeden projekt. Ve většině případů ale MAS nedostane tak velké dotace, aby každému žadateli mohla poskytnout tak velkou dotaci, i když o takovou částku žádá. Výše dotace je mimo jiné závislá na tom, kolik MAS z fondů EU dostane a kolik vyřizuje schválených projektů. Dotace mezi žadatele rozdělí. Výhodou také je, že o dotace může skrze MAS žádat i obce, která má nad 2000 obyvatel. V Programu rozvoje venkova je totiž

podmínka, aby obec měla počet obyvatel pod tuto hranici. Podle paní Borečkové je lepší větší projekt (nad 1 milion Kč), který má být financován z Programu rozvoje venkova, rozdělit raději do několika menších projektů – pod milion korun. Není však stoprocentní, že když bude schválen první projekt, budou schváleny i ty další.

Místní akční skupiny mohou pomoci zprostředkovávat ale i žádosti, které přesahují 1 milion Kč. Jsou to projekty mimo iniciativu Leader, např. projekty z programu Přeshraniční spolupráce, či ROP.

Každá MAS, která má být úspěšná a udržitelná, musí plnit své stanovené cíle, podávat výzvy, správně rozdělovat dotace. Pokud vše funguje správně a je dobře hodnocená hodnotitelskou komisí, má šanci dostávat více peněz z EU, a tak zase lépe plnit své cíle.

Místní akční skupiny jsou jednou a asi „nejjednodušší“ možností, jak získat dotaci. Mnozí drobní podnikatelé raději žádost vzdají, protože proces vypracování projektu je velmi složitý. Pro ně je naděje právě Místní akční skupina, protože vypracování projektu nějakou ziskovou společností může být velmi drahé.

4.4.5 Problémy MAS

Problém Místních akčních skupin je především ten, že nejsou nijak propagovány, ví o nich málo lidí, i když se o získání dotace zajímají. Některé jsou založené nedávno a pořádně neví, jakou strategii zvolit a nevytěží z fondů EU tolik, kolik by mohly. Nežli některé začnou správně fungovat, bude konec programovacího období 2007 – 2013 a je možné, že opět rychle zaniknou, protože nepřijdou na to, jak se stát udržitelnými i po roce 2013, kdy již nebudou získávat dotace na své fungování. Paní Borečková a pan Ing. Hošek z Ministerstva pro místní rozvoj se shodují v tom, že ukázkový příklad správně fungující MAS je Vladař, který se zabývá i aktivitami navíc a mimo své území – např. pomáhá s projekty ostatním žadatelům (tato služba je zpoplatněná).

4.4.6 MAS v Plzeňském kraji

Na území Plzeňského kraje působí momentálně 8 místních akčních skupin (MAS Zlatá cesta, Česká západ, Světovina, Aktivios, Český les, Pošumaví, Ekoregion Úhlava a MAS svatého Jana z Nepomuku) a další 3 do kraje zasahují (MAS Vladař, Náš region a LAG Centrální Šumava).

Všeobecně lze říci, že na rozvoj agroturistiky bylo podáno velmi málo projektů, i když MAS vypisují fiche, které mají za cíl podporu venkovského cestovního ruchu, je někdy obtížné, aby záměr žadatele o dotaci byl přesně v souladu s daným cílem.

Získání informací o projektech týkajících se agroturistiky v jednotlivých MAS je velmi těžké. Internetové stránky jsou u některých skupin velmi stručné a na dotazy týkající se agroturistiky mnohdy neodpovídají nebo se zatím žádné projekty neschválily.

4.4.7 Realizované agroturistické projekty místních akčních skupin v Plzeňském kraji

S pomocí MAS Zlatá cesta byl v roce 2007 realizovaný projekt „Agroturistické okruhy“ Tachov – Oldřichov. Okruhy mají širší využití – jízdu na koni, kole, pěší turistiku. Začínají a končí v areálu společnosti žádající o dotaci.

MAS Český les pořádá školící kurz „Venkov není izolovaný ostrov“, v rámci kterého se pořádají exkurze do tradičních a zemědělských stavení. Dále byl realizován projekt na podporu cykloturistiky.

MAS Český západ pracuje na projektu Jarmark bez hranic, na kterém jsou nabízeny místní výrobky, a na projektu Geopark, který je hrazen z programu Přeshraniční spolupráce. V MAS Pošumaví se již v roce 2006 z fondů EU přispělo na rozšíření rekreačního areálu Western, který je na tomto území významným střediskem agroturistiky.

MAS Nepomucko přijala za rok a půl působení pouze dva projekty v oblasti venkovského cestovního ruchu, dva projekty v rámci cíle diversifikace činnosti zemědělských subjektů a čtyři projekty na rozvoj tradičních řemesel a drobného podnikání. Z těchto osmi projektů bylo podpořeno šest.

Podnikatelé o možnostech využívání dotací často ani neví, u MAS by mohli v cílech podpory venkovské turistiky a diverzifikace zemědělství čerpat více.

4.4.8 MAS Světovina

Ani na území místní akční skupiny Světovina, na které se tato diplomová práce bude dále zaměřovat, nebyly podle manažerky MAS paní Borečkové realizovány žádné projekty na podporu agroturistiky. Podle ní jsou velkou nadějí hipostanice a hipostezky, dobudování stájí, úprava venkovního prostoru pro odpočinek turistů s koňmi, hřiště ze dřeva pro děti, atd. I když ve svých prioritách má Světovina podporu tradic, agroturistiky a hipoturistiky, není vypsán přesný cíl na takovéto projekty, a tak na tomto území skrze MAS zatím nebyly žádné realizované. Paní Borečková však podotýká, že jsou ochotni vypsát takový cíl přímo „na míru“, pokud budou vědět, že je o takový záměr opravdu zájem.

V roce 2009 získala Světovina přes 4 miliony Kč, po odečtení administrativních nákladů MAS zbylo na rozdělení přes 3,5 milionu Kč. Tyto peníze se rozdělily především do fichů 1 až 3 (viz příloha č. 4), což znamená především peníze pro obce. Většina žadatelů tak nedostala tolik, kolik žádala.

4.5 Spolupráce

Podle rozhovoru s panem Ing. Hoškem z Ministerstva pro místní rozvoj je, mimo jiné, základem úspěchu pro rozvoj cestovního ruchu v regionu spolupráce a komunikace mezi krajským úřadem, mikroregiony, místními akčními skupinami, jednotlivými obcemi a jejich starosty a v neposlední řadě jednotlivými podnikateli.

4.5.1 Spolupráce obce

Starosta obce Břasy, pan Ing. Špilar, s nímž byl veden rozhovor, říká, že je někdy velmi těžké se domluvit s jednotlivými podnikateli v obci. Často se nechtějí zapojit do spolupráce či společných plánů, které by pomohly rozvoji obce. Pan Ing. Špilar spolupracuje s mikroregionem Radnicko, kam obec Břasy spadá, je v kontaktu s místní akční skupinou Světovina a snaží se pro obec získat dotace. Jeho záměr získat dotaci na rozvoj destinačního managementu v rámci Regionálního operačního programu Jihozápad se zatím nepovedl, jeho žádost byla zamítnuta.

4.5.2 Záměry a vize obce

Důležité je, že záměr pana Ing. Špilara je rozvíjet cestovní ruch v obci Břasy. Jeho představa o koncepci cestovního ruchu je v propojení jednotlivých vesnic a využití jejich přírodního a historického potenciálu, využití tradic a tématické zaměření jednotlivých vesnic. To vše by vedlo k provázanosti vesnic, a tak podpory cestovního ruchu a především i agroturistiky ve všech vesnicích v obci. Dalším jeho záměrem je zvýšení ubytovacích kapacit v obci, kde je velmi málo možností, kde se ubytovat.

4.5.3 Iniciativy Plzeňského kraje

Podle informací a materiálů, které poskytla paní Ing. Čechová z odboru cestovního ruchu Plzeňského kraje, krajský úřad zpracoval mnoho propagačních materiálů pro návštěvníky tohoto regionu. Např. „Plzeňským krajem aktivně“- katalog zajímavých tras pro zdatnější turisty, „Bílou stopou“ pro běžkaře, „Naplno“ – vše, co je možné v Plzeňském kraji projet na kole nebo pěšky, či katalog méně náročných tras pro děti a seniory. Chybí však propagační materiál, který by turisty prováděl na koni nebo dával tipy, kudy jsou sjízdné řeky, nejlepší úseky a občerstvovací stanice.

Dobře zpracovaný má Plzeňský kraj letáček, který nabízí ubytování v kempech. Zahrnuje všechny kempy, o kterých byly sehnány informace. Podle Ing. Čechové však někteří majitelé kempů neměli zájem být v letáčku uvedeni.

Krajský úřad zpracoval úspěšnou žádost o dotaci z programu Přeshraniční spolupráce a z Dispozičního fondu Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007 – 2013 získal peníze na projekt „Cyklotoulky Šumavou a Bavorským lesem“. Dalším úspěšným projektem v poslední době byl například další projekt z programu Přeshraniční spolupráce a to „Mapa hudební historie Plzeňského kraje. Dotace, která byla získána také z Dispozičního fondu, na tvorbu hipostezek se ale musela vrátit, protože nebyl ze strany žadatele sehnán dostatek peněžních prostředků na financování projektu.

Paní Ing. Čechová souhlasí, že v agroturistice by mohl být velký potenciál a že Plzeňský kraj má pro tento typ turistiky veškeré předpoklady, avšak v blízké době se na krajském úřadě neplánuje žádný projekt, který by tento cestovní ruch podpořil, či zmapoval již existující možnosti ubytování a podnikatele, kteří se agroturistikou zabývají.

5 Možnosti rozvoje venkovského cestovního ruchu a agroturistiky v Plzeňském kraji

Z kapitoly 4 - Analýza venkovské turistiky a agroturistiky v Plzeňském kraji - vyplývá, že jednou z příležitostí, jak do kraje přilákat turisty je venkovský cestovní ruch a s ním spojená agroturistika a hipoturistika. O agroturistiku v České republice zatím stále není tak velký zájem jako v zahraničí. Může to být způsobeno také nedostatečnou propagací. Krajskému úřadu se podařilo získat dotace v rámci Regionálního operačního programu pro Jihozápad na předělání internetových stránek Turistů ráj. Tyto stránky by měly podávat komplexní informace o možnostech turistiky a s ní spojenými službami v celém Plzeňském kraji. Tuto funkci v současnosti ale neplní velmi dobře. Jejich předěláním se snad původní záměr podaří. Otázkou je, jestli bude poskytnut dostatek informací i o venkovském cestovním ruchu. Z téhož programu získal kraj podporu také na zkvalitnění a rozšíření služeb v Mezinárodním informačním centru na hraničním přechodu Rozvadov.

Ke zvýšení účastníků venkovského cestovního ruchu by měl přispět rozvoj hipoturistiky, o kterou je v posledních letech narůstající zájem. V Plzeňském kraji jsou pro hipoturistiku ideální přírodní předpoklady, je zde dostatek stájí a rančů, které slouží, nebo by mohly sloužit, jako hipostanice. Nedostatkem jsou chybějící hipotrasy, které by mohly být v blízké budoucnosti vybudovány.

5.1 Hipoturistika

Od hipoturistiky si obyvatelé obcí v méně navštěvovaných koutech Plzeňského kraje slibují rozkvět turistického ruchu a tak i ekonomický přínos.⁸¹

Hipoturistika by mohla být jedním z nástrojů, jak na Plzeňsko přilákat turisty. V Německu a Rakousku se bude výhledově jezdit jen po značených liniích.⁸²

---

⁸¹ Hipostezkyonline.cz. *Pro koňské náтуры*. © 2008 (cit. 2010 – 02 – 20). Dostupné z: <<http://www.hipostezkyonline.cz/clanky.php?id=2>>

⁸² Tachovský deník.cz. *Díky koním přijdou cizinci*. © 2007 (cit. 2010 – 02 – 20). Dostupné z: <http://tachovsky.denik.cz/podnikani/kone_cizinci_20070613.html>

Také podle pana Krále, předsedy klubu hipoturistiky v Plzeňském kraji, by mohl být o tento typ turistiky velký zájem ze strany Němců. Podle jeho informací nejsou v Bavorsku žádné oficiální hipotrasy, pouze hipostanice, mezi kterými se koňari volně pohybují.

Pokud do Plzeňského kraje zavítá návštěvník bez vlastního koně, existují zde stáje či přímo hipostanice, kde si mohou koně půjčit a s průvodcem jet na vyjížďku. Půjčení koně a poplatek za průvodcovské služby přinese farmě (stáji, hipostanici) dodatečný příjem. Ze získaných informací se cena vyjížďky s průvodcem a půjčení koně pohybuje okolo 250 Kč za hodinu. Vedlejší hipotrasy (ty které navazují na páteřní) by měly být tvořeny tak, aby spojovaly přírodní či kulturní zajímavosti a pro turisty například právě z Německa se staly zajímavější a vyhledávanější. Například stáj Aris z Plání u Plas půjčuje koně, dá se odtud dojet do Manětína, kde je barokní zámek, či do Plas a navštívit klášter, kde se pořádá mnoho kulturních akcí. Na hipoturistiku lze snadno navázat agroturistikou, kdy výletníci na koni pomáhají koně hřebelcovat, pomáhají ve stáji, učí se jak správně pečovat o koně.

5.2 Hipotrasy a hipostanice

V Plzeňském kraji existuje zatím jen jedna oficiálně značená trasa pro koně. Vede v oblasti Plzeň sever a to od Bílova do Melchiorovi hutě.

V roce 2006 byly navrženy páteřní (hlavní) trasy, které protínají Plzeňský kraj tak, aby navazovaly na sousední kraje a vedly přes hraniční přechody do Německa. Většina těchto tras se kříží ve westernovém městečku Halter Valley v Dnešicích u Přeštic (Plzeň jih). Dodnes se tento plán ale nezrealizoval, protože chybí finance a dotace na tento projekt zatím nebyla získána. Pro majitele hipostanic a stájí jsou koně většinou hlavně koníček, pro malou část zdroj obživy a nejsou schopni projekt zafinancovat. Například ve Středočeském kraji již dnes existuje propracovaná síť hipotras, která vznikla z iniciativy několika nadšenců, kteří získali v roce 2005 dotaci. Tento projekt na vytvoření a propagaci hipotras stál zhruba tři miliony Kč. Podle informací pana Krále stojí např. označení a odsouhlasení stezek na jeden kilometr asi pět set Kč. Podle

starosty Bilova je to ještě více – označení jednoho kilometru stezky podle něj stojí zhruba tisíc korun. Klub českých turistů pak trasy převezme, stará se o ně a udržuje je.⁸³

5.3 Tvorba a financování hipotras

Možným řešením by bylo, kdyby se situace ujal Plzeňský kraj. V kraji jsou velmi dobře zpracovány cyklotrasy, o cykloturistice v tomto kraji vyšlo dostatek propagačních materiálů, mapky, stejně tak o pěší turistice, kempech. Krajský úřad by se teď mohl začít soustředit na něco nového a perspektivního, na něco, co ještě ve většině českých krajů není samozřejmostí, v čem by byl mezi prvními – to by mohla být právě hipoturistika a agroturistika. Stejně jako Plzeňský kraj získal dotaci na projekt Cyklotoulky Šumavou a Bavorským lesem, mohla by být získána podpora na propagaci hipoturistiky a tvorbu hipotras.

Starosta Plas Miloslav Hurt a chovatelka koní Irena Eretová z Plání se shodují v tom, že koňské trasy jsou perspektivní. Cyklostezkami je již region nasycen a je potřeba nabídnout něco nového.⁸⁴

Díky hipostezkám zavítají na Plzeňsko i turisté z Ameriky, Anglie a Nizozemska. Cizinci si koně půjčují a jezdí na projížďky s průvodcem.⁸⁵

Podle získaných informací se Plzeňský kraj ale v dnešní době o hipoturistiku a agroturistiku nezajímá. Přitom předešlé vedení krajského úřadu přislíbilo spolupráci při tvorbě projektu na značení a propagaci hipotras v Plzeňském kraji, kdy bylo možné získat dotaci z Dispozičního fondu (Přeshraniční spolupráce s Bavorskem). Nové vedení na krajském úřadě ovšem tuto iniciativu neprojevílo a financování ze strany žadatelů nebylo možné. Proto se projekt neuskutečnil.

Možnou nadějí jsou ještě místní akční skupiny v Plzeňském kraji. Všechny místní akční skupiny mají ve svém strategickém plánu rozvoj cestovního ruchu. Některé – např. MAS Světovina má ve svých fichích přímo v rozvoji cestovního ruchu vytvoření sítě hipostezek. O dotaci skrze MAS smí žádat pouze žadatelé, kteří sídlí na jejím

---

⁸³ Tachovský deník.cz. *Díky koním přijedou cizinci*. © 2007 (cit. 2010 – 02 – 20). Dostupné z: <http://tachovsky.denik.cz/podnikani/kone_cizinci_20070613.html>

⁸⁴ Hipostezkyonline.cz. *Pro koňské náтуры*. © 2008 (cit. 2010 – 02 – 20). Dostupné z: <<http://www.hipostezkyonline.cz/clanky.php?id=2>>

⁸⁵ Tachovský deník.cz. *Díky koním přijedou cizinci*. © 2007 (cit. 2010 – 02 – 20). Dostupné z: <http://tachovsky.denik.cz/podnikani/kone_cizinci_20070613.html>

území. Aby se vytvořily páteční trasy po celém území, museli by žádat o dotaci podnikatelé ve všech skupinách v Plzeňském kraji. MAS může sloužit i jako např. rozvojová agentura a může pomoci zpracovat projekt pro žadatele z jiného území, tato služba je ale placená (na rozdíl od žadatele z území místní akční skupiny, který tuto pomoc neplatí), příkladem je MAS Vladař, která zpracovává projekty i z jiných území.

Pro začátek by ale stačilo tvořit trasy alespoň po částech na jednotlivých území MAS. Čerpat finance je možné z Programu rozvoje venkova a to z osy III – Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova, přesněji z podopatření III.1.3 b) i III.1.3 a). Podpora cestovního ruchu. MAS může zprostředkovat dotaci i z jiných programů – z Regionálního operačního programu Jihozápad, kde se rozvojem infrastruktury cestovního ruchu zabývá prioritní osa 3.1 a v typech podporovaných aktivit je právě výstavba hipostezek. Další možností je Dispoziční fond Cíl 3 Přeshraniční spolupráce ČR – Bavorsko, který také podporuje rozvoj cestovního ruchu. Žadatelé mohou žádat o dotaci přímo a ne jen prostřednictvím MAS, ale proces podání žádosti je tak složitý a nákladný, že ho málokdo podstoupí. Tato iniciativa ale závisí na jednotlivých podnikatelích v kraji. Někteří se již o získání dotace na tvorbu hipostezek snaží.

Jednat by se ale mělo začít co nejdříve, protože do konce programovacího období – do roku 2013 už nezbyvá moc času a co bude potom, nikdo z dotázaných (manažerka MAS Světovina paní Borečková, předseda klubu hipoturistiky pan Král, Ing. Čechová z krajského úřadu v Plzni) nebyl schopen zodpovědět.

Dobrym příkladem je MAS Regionu Hranicko v Olomouckém kraji, ta získala na rok 2010 z Programu LEADER sumu 9 738 146 Kč. Jedním z cílů letošního roku je podpořit vybudování naučných, tematických pěších tras, ale právě i hipostezek. V tomto fichi je připraveno 500 000 Kč. Dotace bude ve výši 90%. Největší suma z tohoto programu (3 miliony Kč) půjde na rozvoj cestovního ruchu (fich č. 7), v němž je uvedeno mimo jiné i budování hipostanic.⁸⁶

Je tedy vidět, že získat finance na vytvoření stezek a hipostanic není nemožné.

---

⁸⁶Region Hranicko.cz. *Program LEADER už ví, kam letos nasměřuje dotace.* © 2010 (cit. 2010 – 02 – 20). Dostupné z: <<http://www.regionhranicko.cz/dokumenty/leader/aktualni/Program%20LEADER%20uz%20vi%20kam%20letos%20nasmereje%20dotace.pdf>>

6 Vlastní návrhy rozvoje venkovského cestovního ruchu na Plzeňsku

Vlastní návrhy rozvoje venkovského cestovního ruchu a agroturistiku budou ukázány na konkrétní farmě, která se zabývá jak chovem koní a zemědělskou činností, tak je jejím záměrem zvýšit své příjmy cestovním ruchem. Objekt byl vybírán v okrese, kde narozdíl od Domažlicka a Klatovska je méně možností ubytování a výběru služeb venkovského cestovního ruchu.

6.1 Popis vybraného objektu

Vybraným objektem je farma „Stará hospoda“. Nachází se ve Kříších, které jsou součástí obce Břasy na Rokycansku. Obec Břasy, kam kromě Kříš patří ještě Vranovice, Stupno a Darová, jsou součástí mikroregionu Radnicko a spadají do území místní akční skupiny Světovina. Obec Břasy má 2 103 obyvatel a rozkládá se na 2 150 ha. Kříše jsou malá vesnice se zhruba 200 stálými obyvateli.

Starou hospodu rekonstruovali majitelé od roku 1999, přičemž jí ponechali charakter klasického venkovského zařízení. Farma je umístěna na kraji vesnice necelé 3 kilometry od řeky Berounky a přívozu do Nadryb. Za farmou se rozkládají pole, louky a lesy.

Farma nabízí ubytovací, stravovací služby, služby venkovského cestovního ruchu – především vyjížďky na koních, a tematicky zaměřené služby. Do objektu se může se psy. Všechny služby fungují celoročně. Majitelé mluví také německy nebo anglicky.

6.1.1 Ubytovací služby

Ubytování je možné v hlavní budově Staré hospody, kde byly v podkroví vybudovány 3 pokoje pro hosty s kapacitou 12 lůžek. Dva pokoje mají společné sociální zařízení na chodbě, ve třetím pokoji je vlastní koupelna se záchodem. Pokoje jsou vybaveny klasickým venkovským nábytkem. V jednom pokoji je televize. Farma nabízí i možnost stanování na zahradě před budovou.

6.1.2 Stravovací služby

Stravování je možné přímo ve Staré hospodě po celý den (snídaně, obědy, večere) v restauraci venkovského stylu. Restaurace má kapacitu 30 míst, se sálem až 130 míst. Kuchyně je rozmanitá a vždy závisí na domluvě s majiteli, kteří si v hospodě sami vaří. Není zde žádný stálý jídelní lístek, a tak je vyhověno přáním a potřebám hostů. Restaurace je přístupná jak ubytovaným hostům, tak kolemjdoucím. Je hojně navštěvována nejen místními obyvateli, ale i obyvateli z okolních vesnic. Součástí restaurace je velký sál, ve kterém se pořádají akce a hostiny. Sál je možný si pronajmout. V restauraci je projektor, na kterém si mohou hosté promítat filmy či koukat na televizi.

6.1.3 Další tematické služby

Služby spojené s chovem koní: Majitelé nabízejí možnost půjčení koní a vyjížďky s průvodcem po okolí, lekce jízdy na koni a výuku westernového ježdění. V současnosti vlastní 4 koně a 12 je trvale ustájeno. Dále nabízejí ustájení koní ve vlastních stájích a péči o ustájené koně. Každý rok je pořádán tábor pro děti, které docházejí na farmu i přes rok na výuku jízdy na koni. V ceně je zahrnuta strava, ubytování na farmě, ježdění po kraji a výuka jízdy.

Gastronomické akce: Nejen v restauraci a sále, ale i na prostorné zahradě je možné uspořádat soukromé oslavy, party, grilování a další akce „na klíč“ – přímo na přání zákazníka. Stále častěji jsou na zahradě pořádány svatby a svatební hostiny, které je možné uspořádat jak na zahradě, tak uvnitř budovy – v restauraci a sále. Majitelé jsou schopni zajistit i obřad a hudbu ke všem akcím.

Pravidelné tematické akce: Každoročně majitelé pořádají gastronomické akce jako jsou zabíjačky, na kterých se hosté sami podílí, pouťové husy, Martinské posvícení, karnevaly pro děti, drakiáda, atd. S chovem koní jsou spojeny různé soutěže, na které se sjíždějí koňáci z celého okolí. Soutěže jsou pořádány jak pro děti, tak pro dospělé.

Všechny tyto akce už mají svou tradici a jsou hojně navštěvovány. Většina z nich má ale charakter jednodenní akce, a tak nejsou využity také ubytovací služby.

Další služby - Ve Staré hospodě je wifi připojení, tudíž se lze připojit na internet téměř kdekoliv v budově Staré hospody. Parkovat je možné před hospodou či ve vjezdu do zahrady.

6.1.4 Ceny

Ubytování: 230 za osobu/noc

Ubytování se snídaní: 280 za osobu/noc

Vyjíždka na koni: 250 Kč/hodina

Ustájení: 3500 Kč/měsíc

Výcvik jízdy na koni: 250 Kč/hodina

Tábor: 2700 Kč/týden

6.1.5 Návštěvnost

Na farmu Stará hospoda přijíždějí spíše mladí lidé, jak svobodní, tak páry, či rodiny s dětmi. Přijíždějí především z Prahy a Plzně za účelem aktivní rekreace a odpočinku. Mladí lidé přijíždějí také často za účelem oslav a akcí pořádaných ve Staré hospodě. To je segment zákazníků, který se na farmě většinou ubytuje.

Druhým segmentem zákazníků jsou především lidé z menších okolních měst, kteří na farmu přijíždějí za koňmi, a to buď kvůli projíždkám či výcviku nebo lidé s vlastními koňmi na různé koňské akce a soutěže. Tito lidé většinou noc na farmě netráví.

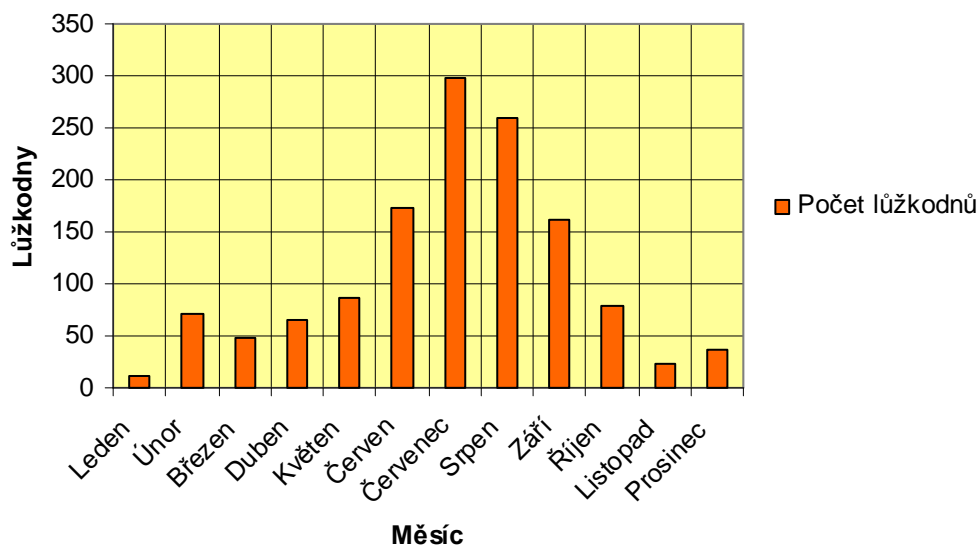
Od konce října do půlky dubna je počet ubytovaných hostů minimální. Ubytují se většinou jen v případě pořádané oslavy, či jiné akce. V jarních a letních měsících je počet hostů větší. Vytížení ubytovací kapacity v lůžkodnech je dle majitelů okolo 30%. Hosté přijíždějí hlavně na víkendy či prodloužené víkendy.⁸⁷

Čisté využití lůžek bylo za rok 2009 v celém Plzeňském kraji pouze okolo 24,5% ve všech typech ubytovacích zařízení. Farma má vytíženost sice malou, ale není v kraji výjimkou.

---

⁸⁷ Vytíženost je brána v lůžkodnech – jeden lůžkoden znamená jedno obsazené lůžko na jednu noc.

Graf 6 Vytížení kapacity Farmy Stará hospoda v roce 2009

(Zdroj: data získána od majitele Farmy Stará hospoda)

6.1.6 Propagace

Reklamu na Starou hospodu, Kříše lze najít pouze v katalogu reklamní společnosti Aspida, či na internetových stránkách Aspidy. Aspida vydává publikaci „Cestujeme po Moravě a Čechách“ s působností 3 – 4 roky od data vydání. Tato publikace je rozčleněna podle krajů a udává kontakty na všechny firmy, které se do Aspidy zapsaly. Nejedná se tedy jen o ubytování, stravování a turistiku, ale o veškeré služby v kraji.

Před pravidelně pořádanými akcemi jsou tisknuty letáčky a rozesílány e-maily s pozvánkami. Majitelé Staré hospody zatím spoléhají spíše na stálé hosty, kteří za nimi přijíždějí a na šíření dobré pověsti. Nemají vlastní internetové stránky.

6.1.7 Omezení z hlediska technicko-správního a občanská vybavenost

Dostupnost do objektu je velmi dobrá. Kříše jsou od Prahy vzdálené 79 kilometrů a od Plzně 20 kilometrů. Okresové město Rokycany je vzdálené 15 km. Přístupové komunikace jsou asfaltované a v zimě udržované. Ve Kříších je autobusová zastávka, do které je možné přijet přímým spojem z Rokycan, nebo s přestupem z Plzně. Nejbližší vlakové nádraží se nachází ve Stupněn či Břasích, necelé tři kilometry od Kříš. Ve vesnici je zavedena kanalizace, vodovod, plynovod a elektrika. V Kříších je obchod

s potravinami, který otevírá třikrát týdně. Nakoupit potraviny a základní potřeby celý týden kromě neděle je možné ve dva kilometry vzdálené sousední vesnici Břasy, kde je i pošta. Nejbližší nemocnice, policie a ostatní služby pro občany se nachází šest km od Kříš ve městě Radnice. Ve Kříších se využívala základní škola do roku 1963, o několik let později byla přestavěna na kulturní zařízení se sálem pro 500 lidí, zasedací síní a výčepem. Dodnes se v „kulturním domě“ pořádají párkrát do roka taneční zábavy a větší společenské akce. Ve Kříších je hřiště, na které je volný přístup a lze na něm hrát házená, volejbal či nohejbal.

6.1.8 Možnosti a zajímavosti v okolí

Stará hospoda je umístěna na konci vesnice, kterou ze všech stran obklopují pole a lesy. Od hospody lze dojít po asfaltové silniče k řece Berounce (asi 3 km), kde je přívoz do Nadryb. Berounka je v tomto úseku splavná a hojně navštěvovaná vodáky. Je zde možnost i rybaření. Lesy kromě aktivní relaxace nabízejí sběr lesních plodů a hub. Mezi velké zajímavosti obce patří povrchové doly černého uhlí. Necelých 7 kilometrů od Kříš se nachází jeden zatopený, který je ideální ke koupání. K rekreaci se také využívá Ejpovické jezero a Klabavská přehrada. Mírně zvlněná a rozmanitá krajina Rokycanska je ideální pro pěší turistiku, vyjíždky na koni a cykloturistiku. V blízkosti Staré hospody je mnoho cyklostezek, kterými se dá napojit i na cyklostezku Praha – Regensburg. Zhruba 4 km od vesnice Kříše je 27 jamkové golfové hřiště. V zimě jsou zasněžená pole v okolí Staré hospody ideální pro běžkaře. Ve vesnici je rybník, na kterém se dá při dostatečném mrazu hrát hokej. V okolí je mnoho přírodních i kulturních památek – např. zámek Bušovice, Mirošov, Kozel, Liblín, zřícenina hradu Libštejn, Krakov, Radeč, vodní hamr je významnou technickou památkou, muzea v Radnicích a ve Zbizoze, vesnická památková zóna Dobřív.

6.2 Vnitřní prostředí Farmy Stará hospoda – analýza zdrojů

6.2.1 Hmotné zdroje

Farma se skládá z hlavní budovy, ve které se nachází restaurace s kuchyní, sál, v podkroví pokoje pro hosty, sociální zařízení, prádelna a sklad zásob, který je ve sklepení. Před budovou se rozkládá prostorná travnatá zahrada s přístřeškem pro grilování a malým domkem, který slouží jako zázemí pro zahradní akce. Mimo hlavní budovy je na pozemku nevyužívaná stodola. Rozlehlá zahrada spojuje hlavní budovu se stájemi, výběhy a nekrytou jízdárnou. V současné době se pracuje na vybudování dalšího zázemí pro chov koní s pastevním areálem. Zázemí bude z části nově postaveno a zčásti proběhne rekonstrukce starého ovčína, který se na pozemku nachází. K farmě patří zemědělská půda, která je z většiny zatravněna. Na loukách je vyráběno seno pro zajištění krmivové základny pro koně. Celý pozemek se rozkládá na zhruba 30 ha půdy. V současnosti majitelé vlastní 4 koně a dalších 12 koní je trvale ustájených.

6.2.2 Lidské zdroje

Farma Stará hospoda je čistě rodinný podnik. Veškeré aktivity a údržbu si zajišťují majitelé sami spolu s dalšími členy rodiny. Provoz farmy tedy v současnosti zajišťuje čtyři až pět osob. Majitelé farmy mají živnostenské oprávnění v zemědělském podnikání a hostinské činnosti. Gastronomickou činnost zajišťuje vyučený kuchař s dlouholetou praxí, chovatelskou činnost pracovník s potřebným odborným vzděláním.

6.2.3 Finanční zdroje

V současné době má farma obrat zhruba 800 000 Kč za rok. Hospodaření je víceméně vyrovnané. Dotace na činnost farmy činí v současné době 120 000 – 130 000 Kč ročně. Dotace jsou získány částečně na ekologické zemědělství a částečně na plochy s trvalým travným porostem a jsou čerpány ze Státního zemědělského intervenčního fondu. Kromě zmíněných dotací je činnost farmy financována z vlastních zdrojů. Veškerý disponibilní zisk je reinvestován.

Majitelé Staré hospody byli v roce 2009 úspěšní při podání žádosti o dotaci na projekt „Vybudování zázemí pro chov koní“. Dotace je získána v rámci Programu rozvoje venkova, opatření I.1.1. Modernizace zemědělských podniků, podopatření I.1.1.1. Modernizace zemědělských podniků, záměr a) Stavby a technologie pro živočišnou výrobu. Projekt řeší vybudování části pastevního areálu, stavbu a rekonstrukci stáje pro koně. Stáje budou částečně předělány z bývalého ovčína, který není přes 20 let využíván. Pozemky, které je možné využívat jako pastviny, je zapotřebí oplotit. Účelem projektu je tedy vyřešení ustájení koní v areálu farmy Kříše. Současně bude vybudován pastevní areál s oplocením. Bude vybudováno 1 500 metrů ohrad. Realizací projektu, tzn. vybudováním pastevního areálu a výstavbou a rekonstrukcí stáje pro koně, budou naplněny legislativní požadavky na chov koní a welfare zvířat. Realizace projektu posílí konkurenceschopnost podniku. Způsobilé výdaje, ze kterých je stanovena dotace činí celkem 1 675 500 Kč. Celkové výdaje na projekt činí 2 185 000 Kč. Zpracovatelem projektu nebyl žadatel, ale projekt byl zadán poradenské společnosti. Projekt je financován z vlastních zdrojů (půjčka nebyla poskytnuta žádnou bankou, jelikož žadatelka nepodniká dostatečně dlouho).

6.2.4 Nehmotné zdroje

Farma Stará hospoda si zakládá na dobré pověsti a tradici. Spoléhají na to, že dobré zprávy o ní šíří její spokojení hosté. Stará hospoda je dobře známá ve svém okolí, jednak kvůli výborné kuchyni a jednak kvůli chovatelství koní a výhrám ve westernových soutěžích. Farma si zakládá na ekologickém zemědělství, které je v budoucím vývoji a současném trendu velké pozitivum farmy. Farma je zapsána v Klubu hipoturistiky Plzeňského kraje. Farma není členem žádného dalšího spolku.

6.3 Charakteristika konkurence

Na Rokycansku, ve kterém se nachází Farma Stará hospoda, není mnoho ubytovacích zařízení. Je zde několik luxusnějších hotelů jako například Golf resort Darovanský dvůr (242 lůžek), Zámecký statek Býkov (78 lůžek), pak hotely a penziony ve městech Radnice, Zbiroh, Rokycany. Na Rokycansku se nachází také množství kempů a několik rekreačních středisek, kde se pořádají především tábory pro děti.

Dále bude vybrána pouze přímá konkurence k Farmě Stará hospoda. Tedy ty ubytovací zařízení s nízkou kapacitou lůžek (ideálně kolem 12 lůžek) s možností půjčování či ustájení koní, vyjížděk na koni s průvodcem nebo farmy zabývající se agroturistikou.

Na Rokycansku se zařízení podobné Farmě Stará hospoda nenachází. Nejvíce farem a rančů, které nabízí podobné služby jako vybraná farma, se nachází na Klatovsku a Domažlicku. Po zhodnocení nabízených služeb a ubytovací kapacity jsou tedy vybrány nejpodobnější objekty v Plzeňském kraji.

6.3.1 Ekofarma Rybník

Tato soukromá farma se nachází na Domažlicku v Hostouni na pomezí Šumavy a Českého lesa.

Stravovací služby – lze objednat snídaně nebo polopenze (snídaně a večeře dle osobní domluvy). Stravování je pouze pro ubytované hosty. V ubytovacím zařízení je k dispozici vybavená kuchyňka. V hlavní budově je k dispozici společenská místnost s 50 místy, barem a TV se satelitem. V létě je možnost grilování.

Ubytovací služby – ekofarma má kapacitu 22 lůžek v 8 pokojích, všechny jsou s vlastním příslušenstvím. Dále je možnost se ubytovat ve dvou chatkách a v areálu je místo pro pět stanů nebo karavanů. Kemp funguje od května do září. Ubytovací zařízení funguje celoročně.

Ostatní služby – ekofarma Rybník nabízí ekoagroturistiku včetně vyjížděk na koních. Majitelé se zabývají chovem masného skotu, ovcí a koní na ekologických loukách a pastvinách, dále chovají drobné zvířectvo – nutrie, pštrosy, divoká prasata. V roce 2009 byla vybudována bourárna masa – bio hovězího a bio skopového – prodej vlastního bio masa. Na farmě je možné si zapůjčit horská kola a sportovní potřeby – míče, badminton.

Ekofarma Rybník má vlastní internetové stránky a je propagována na webových stránkách Prázdniny na venkově. Část ubytovacího zařízení byla vybudována spolufinancováním Evropské unie – fondem EAGGF.⁸⁸

---

⁸⁸ EAGGF – je Evropský zemědělský podpůrný a záruční fond. Funguje od roku 1962. Do roku 2006 byla jeho podpůrná sekce řazena mezi strukturální fondy EU – poskytovala podporu modernizaci a zlepšování

Ubytování je oficiálně certifikováno a splňuje standardy Svazu venkovské turistiky. Splňuje mezinárodní kritéria ECEAT (Evropské centrum ekoagroturistiky, ECEAT Quality Label je mezinárodní značka pro podniky cestovního ruchu s přínosem pro udržitelný rozvoj). Ekofarma je zapsána v Klubu hipoturistiky Plzeňského kraje.

Ceny:

Ubytování na osobu/noc: 300 Kč

Snídaně: 60 Kč

Jízda na koni: 150 Kč/hodina

Zapůjčení horského kola: 100 Kč

6.3.2 Jezdecká stáj Prela

Stáj Prela se nachází na Domažlicku ve Svržně.

Stravovací služby nejsou poskytovány. V ubytovacím zařízení je plně vybavená kuchyň a společenská místnost s televizí a wi-fi připojením.

Ubytovací služby – kapacita Prely je 13 lůžek ve 4 pokojích. Sociální zařízení je pro pokoje společné.

Ostatní služby – ve stáji je možné ustájení cizích koní na louce i v boxech a jejich krmení. Za příplatek je zajištěno pravidelné pohybování koní a výcvik koně. Stáj dále nabízí jezdecký výcvik pro začátečníky a vyjížděky do přírody. Stáj Prela také pořádá tábory s výukou jízdy na koni.

Pravidelné a tematické služby – stáj pořádá především koňské akce, například Hubertovu jízdu či malé soutěže.

Jezdecká stáj má své vlastní internetové stránky, je zapsaná v Klubu hipoturistiky Plzeňského kraje.

Ceny:

Ubytování: 250 Kč za osobu/noc

Ustájení koně: 2 500 Kč/měsíc

Výcvik koně: 200 Kč/hodina

Jízda na koni: 200 Kč/hodina

Tábor: 4000Kč/týden

---

struktury ekonomických aktivit v zemědělství a na venkově. Od roku 2007 se již nejedná o strukturální fond, financuje pouze aktivity společné zemědělské politiky EU. (zdroj: www.strukturalni-fondy.cz).

6.3.3 Ranch Fantazie

Ranč se nachází na Klatovsku ve vesnici Mlázovy mezi městy Klatovy a Sušice.

Stravovací služby jsou nabízeny ve stylové restauraci nejen ubytovaným hostům.

Ubytovací služby – kapacita ranče je pro 7 osob ve třech pokojích, sociální zařízení je pro všechny pokoje společné, stejně tak vybavená kuchyňka.

Ostatní služby – ranč nabízí výcvik jezdeckví na koni v jízdárně, vyjížd'ky do přírody, pořádá celodenní výlety a putování. Specialitou ranče Fantazie je půlnoční jízda na koních či finská jízda, která spočívá v lyžování za koněm. Ranč pořádá letní tábory s výukou jezdeckví a pečování o koně. Ranč také organizuje putování se zajištěním přenocování v kempech. Pořádají se vyjížd'ky také v Country voze taženým párem koní s občerstvovacím pultem. Na ranči je možnost ustájení cizích koní. Pro malé děti ranč nabízí podrobné seznámení s dalšími zvířaty – poníci, ovce, kozy. Na ranči se pořádají letní tábory pro děti.

Pravidelné a tematické akce – Ranč pořádá pravidelné vandry, zábavy a soutěže.

Ranč Fantazie má své internetové stránky a je v Klubu hipoturistiky Plzeňského kraje.

Ceny:

Ubytování: 250 Kč na osobu/noc

Výcvik jízdy na koni: 200 Kč/hodina

Jízda na koni: 200 Kč/hodina (půlnoční a finská jízda 350 Kč/hod)

Celodenní výlet na koni: 1100 Kč/den

Vícedenní putování: 1500 Kč/den + poplatek za kemp

Ustájení koně: 150 Kč/den

Tábor: 4200 Kč/týden

6.3.4 Ranch Vogelsang

Tato rodinná farma se nachází na Klatovsku u Kašperských hor v národním parku Šumava.

Stravovací služby – ranč nemá své stravovací zařízení. Vybavená kuchyně a společenská místnost s grilem je společná pro 2 pokoje. Ve třetím pokoji je kuchyňka vlastní.

Ubytovací služby – kapacita ranče Vogelsang je 10 lůžek ve třech pokojích s vlastním sociálním zařízením. Toto ubytování funguje celoročně. Možnost je ubytovat se také v chatce s verandou nebo v teepee.

Ostatní služby – na ranči jsou organizovány vyjížďky na koních ve westernovém stylu. Na ranči je vybudována posilovna. Majitelé mají možnost zařídit pro své ubytované hosty slevy na služby a nákup zboží ve vybraných podnicích v okolí. Na pozemku je vybudováno přírodní koupaliště a volejbalové hřiště.

Ranč Vogelsang má své internetové stránky a je v Klubu hipoturistiky Plzeňského kraje.

Ceny:

Ubytování: 250 Kč za osobu/noc

Jízda na koni: 175 – 200 Kč/hodina

Posilovna: 100 Kč/hodina

6.3.5 Srovnání konkurence k Farmě Stará hospoda

Znaménko + znamená, že je konkurence v tomto ukazateli lepší (levnější), znaménko – znamená, že je konkurence horší (dražší, nebo službu vůbec nenabízí). Znaménko = vyjadřuje stejné postavení konkurence a farmy.

Tabulka 2 Srovnání konkurence

Ukazatel	Farmy				
	Stará hospoda	Rybník	Stáj Prela	Fantazie	Vogelsang
Vlastní stravovací zařízení	ano	=	-	=	-
Počet lůžek	12	+	+	-	-
Cena/osoba/noc	230 Kč	-	-	-	-
Ustájení koně/cena za měsíc	3500Kč	-	+	-	-
Cena za vyjížďku na koni/hod.	250 Kč	+	+	+	+
Certifikace ubytování či jiných služeb	ne	+	=	=	=
Tábor s koňmi	2700 Kč	-	-	-	-
Úroveň propagace	špatná	+	+	+	+

Velkou výhodou Farmy Stará hospoda je vlastní restaurační zařízení, ve kterém se mohou pořádat společenské oslavy a hostiny. Aktuální počet lůžek je zatím vyhovující, ale do budoucna by měli majitelé přemýšlet nad rozšířením ubytovací kapacity (maximálně o 2 až 3 pokoje, aby zachovali soukromí hostů a rodinné prostředí). Cena za osobu je oproti konkurentům nejnižší, ale cena za vyjížďku na koni je ve Staré hospodě naopak nejvyšší, takže se dá říci, že se ceny vzájemně kompenzují. Stará hospoda by měla usilovat o získání certifikace ubytování nebo jiných nabízených služeb, aby se vyrovnala Ekofarmě Rybník a zároveň byla výjimečnější nežli ostatní konkurence. Cena ustájení koní na měsíc je poměrně vysoká, ale je zaručena kvalitní péče o koně, farmy Rybník a Vogelsang možnost ustájení nenabízí. Tábor s koňmi je ve Staré farmě pořádán pouze pro děti, které přes rok dochází na výuku jezdeckví, a tak mají tábor podstatně levnější, nežli konkurence, ke které se na tábor může přihlásit jakékoliv dítě. Farmy Rybník a Vogelsang tábory pro děti nepořádají. Farma Stará hospoda by měla rozhodně lépe propagovat své služby a vytvořit si vlastní internetové

stránky, protože v dnešní době vyhledávají lidé ubytování především přes internet. Největším konkurenčním soupeřem Staré hospody jsou farmy Rybník a stáj Prela.

6.4 Swot analýza Farmy Stará hospoda

Z vnějšího prostředí, které je popsáno v kapitole 4 Analýza venkovské turistiky a agroturistiky v Plzeňském kraji a v podkapitole 6.3 Charakteristika konkurence, jsou vyvozeny příležitosti a hrozby, které by mohly mít vliv na Farmu Stará hospoda. Ze silných a slabých stránek, které vyplývají z popisu vybrané farmy a z analýzy vnitřních zdrojů je sestavena SWOT analýza.

Tabulka 3 Swot analýza farmy

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Venkovský charakter • Umístění farmy • Vlastní stravovací zařízení, internet • Nabídka jídel na přání hostů • Pořádání oslav a akcí se zajištěním doplňkových služeb • Pravidelně pořádané akce • Prostorná zahrada s přístřeškem pro grilování • Chov koní a s ním spojené služby, výuka westernového ježdění • Celoroční provoz • Ekologické zemědělství • Rodinný podnik • Schválená žádost o dotaci 	<ul style="list-style-type: none"> • 2 pokoje se společným sociálním zařízením, 1 pokoj s vlastním soc. zařízením • Nízký počet lůžek (12) • Nezrekonstruovaná stodola • Omezené parkování • Zajištění služeb pouze rodinnými členy • Nestálý jídelní lístek • Téměř žádná propagace • Nezajištění dopravy z okolních měst do staré hospody • Nemožnost zapůjčení sportovního vybavení • Žádná certifikace

PŘÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • Zájem Němců o agroturistiku • Dotační programy EU • Certifikace ubytování – ECEAT, Svaz venkovské turistiky, Cyklisté vítáni • Kladný přístup starosty pro rozvoj cestovního ruchu v obci • Snaha soukromých subjektů o vytvoření hipostanic • Místní akční skupina Světovina • Malá vzdálenost Plzně • Volba právní formy • Možnosti okolí – přírodní, kulturní předpoklady, sportovní vyžití 	<ul style="list-style-type: none"> • Priority kraje, politická situace • Konkurence • Občanská vybavenost Křiš • Zimní sezóna • Návštěvnost Plzeňského kraje • Složitý proces žádosti o dotaci • Dostupnost úvěru • Snížení výdajů domácností na rekreaci a kulturu • Neinformovanost • Malý zájem o agroturistiku

6.4.1 Silné stránky Farmy Stará hospoda

Farma si i po rekonstrukci zachovala původní venkovský charakter a nenarušuje tak ráz venkovské krajiny. Je situována na konci malé vesnice, ze které je do přírody pár metrů.

Stará hospoda nabízí ubytovací, stravovací, ale i doplňkové služby, které je možné využívat po celý rok. Ve Staré hospodě je wi-fi připojení na internet, takže hostem může být i vytížený podnikatel. V restauraci se podávají snídaně, obědy a večeře, přičemž si hosté volí pokrmy vždy po domluvě s kuchařem. Je možné pořádat jakékoli oslavy od narozenin po svatbu se zajištěním hudby, grilování, hostin, výzdoby a obřadu. Všechny tyto akce se dají pořádat jak pod širým nebem na zahradě, tak uvnitř Staré hospody v restauraci a v sále. Majitelé pořádají i pravidelně opakované akce, na které se sjíždí hosté z celého okolí.

Majitelé mají dlouholetou praxi a zkušenosti s chovem koní. Nabízejí půjčení koní, vyjížděky s průvodcem, výuku ježdění a ustájení koní ve stájích. Farma se snaží o ekologický provoz a je zapsána jako farma podporující ekologické zemědělství.

V tomto výhradně rodinném podniku pracují pouze členové rodiny, což majitelům zaručuje jistotu a loajalitu.

Majitelům se podařila získat dotace z Programu rozvoje venkova na vybudování dalšího zázemí pro chov koní.

6.4.2 Slabé stránky

Pouze jeden pokoj má vlastní sociální zařízení, pro zbylé dva pokoje je sociální zařízení společné na chodbě. Kapacita pokojů je dvanáct lůžek.

Na pozemku před budovou Staré hospody se nachází neopravená stodola, která vybízí k vybudování dalších dvou až třech pokojů, to znamená navýšení kapacity o 6 – 9 lůžek.

Hosté mohou parkovat buď na silnici před Starou hospodou nebo na části zahrady, což při venkovních oslavách není ideální (i co se týče bezpečnosti aut).

Jak již bylo zmíněno, veškeré služby zajišťují členové rodiny. To může znamenat při náhlém vytížení velké pracovní nasazení a vést ke snížení kvality služeb. Také nestálý jídelní lístek má své nevýhody – hosté si musejí jídlo objednávat dopředu nebo mají možnost pouze omezeného výběru.

Majitelé nemají vlastní internetové stránky, což je v dnešní době velkou nevýhodou. Reklamu nemají zajištěnou ani na internetových stránkách zabývajícím se ubytováním.

Slabou stránkou je neexistující nabídka odvozu hostů z nádraží či autobusových stanic z okolních měst. Je spoléháno na to, že hosté přijedou svými auty nebo budou mít odvoz zajištěný. Také nemožnost půjčení kol je při dnešním trendu cyklistiky velkou nevýhodou. Majitelé nenabízejí k zapůjčení ani kánoe (vzhledem k blízkosti řeky Berounky) či běžky pro zimní vyžití.

6.4.3 Příležitosti

Jak již bylo zmíněno, v Německu je agroturistika rozšířenější nežli v Česku a němečtí turisté mají zájem za ní cestovat i do zahraničí, zejména do západních Čech, narozdíl od Rakušanů, kteří vyhledávají venkovskou turistiku spíše ve své zemi.

Pro venkovský cestovní ruch a agroturistiku jsou důležité zejména programy regionální (ROP), rozvoj venkova a přeshraniční spolupráce. ROP, kde se rozvojem cestovního ruchu zabývá 3. prioritní osa a to zejména podopatření 3.1 Rozvoj

infrastruktury cestovního ruchu a 3.3 Rozvoj služeb cestovního ruchu, marketingu a produktů cestovního ruchu. ROP Jihozápad má na tuto osu vyčleněno v tomto období 123,9 milionu EUR. Dalším programem, ze kterého lze čerpat je Program rozvoje venkova. Je samostatně financován v rámci společné zemědělské politiky EU z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Celkovým záměrem je rozšíření všech dosavadních programů a podpor poskytovaných zemědělcům i obyvatelům venkovských regionů v rámci Společné zemědělské politiky EU. Česká republika získala na období 2007 – 2013 na rozvoj venkova 2,8 miliardy EUR. Z osy 1 je pro venkovskou turistiku a agroturistiku důležité zejména podopatření I.1.1 Modernizace zemědělských podniků, 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců, v ose 2 podopatření II.1.3.1.1 Titul ekologické zemědělství, osa 3 Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova – zejména podopatření III.1.3 a), b) Podpora cestovního ruchu a osa 4 Leader. Další možností je Dispoziční fond Cíl 3 Přeshraniční spolupráce ČR -Bavorsko.

Nejen pro zvýšení konkurenceschopnosti, ale také k lepší propagaci je velkou příležitostí získat certifikaci ubytování od Evropského centra pro ekoagroturistiku či od projektu Cyklisté vítáni, které značí, že zařízení je dobře připravené na návštěvu cyklistů. Jelikož zájemci o agroturistiku pocházejí spíše z větších měst, je dostupnost Plzně velkou výhodou a zároveň místem, kde propagovat služby farmy – například natisknutí letáčku a propagace v infocentrech.

Pan Ing. Špilar, starosta obce Břasy, si je vědom pozitivních přínosů z cestovního ruchu a snaží se o jeho rozvoj v obci.

6.4.4 Ohrožení

Změnou politického vedení krajů mohou přijít i jiné priority. To co bylo důležité pro jednu stranu, může ztratit význam pro jinou politickou stranu. Nejvíce na to dopláčí malí podnikatelé, kteří počítají s určitou podporou na své projekty (viz. hipoturistika).

I když není konkurence na Rokycansku velká a jedná se spíše o subjekty, které nejsou s vybranou farmou srovnatelné, mají návštěvníci výběr z penzionů, hotelů i kempů. V dalších okresech kraje je na výběr z poměrně slušného počtu jezdeckých stájí, mnohé ale nenabízejí ke svým službám i ubytování. Mezi nedostatky místa, kde se nachází Stará hospoda, patří nízká občanská vybavenost.

Ve vesnici je pouze třikrát týdně otevřený konzum a „kulturní dům“, který je otevřený pouze večer, šest dní v týdnu jako hospoda. Jsou zde podávány jen studené pokrmy. Několikrát do roka se v kulturním domě pořádají plesy a bály. Žádné další služby ve vesnici nejsou poskytovány. Vše potřebné – potraviny, pohotovost, policie, atd. je dostupné v okolních vesnicích – 3 až 6 kilometrů od Křiš.

V zimní sezoně dávají turisté přednost spíše horám. Na Rokycansku se dá při dostatku sněhu dobře běžkovat, ale tratě nejsou nijak vyznačené a udržované.

Finanční podpora z EU je velkou příležitostí, ale velmi složitý proces žádosti o dotaci mnohé odradí nebo bez odborné pomoci nedokáží projekt sestavit. Financování z vlastních zdrojů není vždy možné (a úvěr majitelce nebyl poskytnut z důvodu krátké doby podnikání).

Nedostatkem je neinformovanost v kraji o místních akčních skupinách a dalších prospěšných společnostech a organizacích – např. mikroregionech, o možnostech využití finančních podpor, atd. .

6.5 Návrh obchodního modelu

Ze SWOT analýzy vyplývají možná řešení, která využívají silné a slabé stránky a příležitosti a hrozby tak, aby přispěly ke zvýšení návštěvnosti a vytiženosti ubytovací kapacity Farmy Stará hospoda, k jejímu rozvoji a rozšíření služeb agroturistiky a venkovského cestovního ruchu.

6.5.1 Využití silných stránek a příležitostí

Nabízené služby, ekologické zemědělství – certifikace zařízení

Ubytování v soukromí, do kterého se zahrnuje i turistické ubytování ve venkovské turistice a agroturistice, certifikuje Svaz venkovské turistiky. Na doporučených standardech ubytovacích služeb spolupracoval Svaz s Evropským centrem pro ekoagroturistiku (ECEAT). Certifikaci provádí jednotlivá profesní sdružení, která ručí za kvalitu nabízených služeb a provádějí jejich kontrolu. Velkou výhodou certifikace je přednostní propagování zařízení Českou centrálou cestovního ruchu na veletrzích v Česku i v zahraničí. Základní standardy pro ubytování se stravováním farma již

splňuje minimálně pro třídu 2 hvězdiček. Certifikace ECEAT si zakládá na tom, jak podniky poskytují eko informace, jak podporují ekologické hospodaření, místní ekonomiku, jak přispívají k ochraně kulturního a přírodního dědictví, atd. Získáním certifikátu se farma stane více konkurenceschopná. Na Rokycansku obdržel certifikaci pouze Statek Žuhansta (penzion nenabízí vyjížděky na koních, či agroturistiku, proto není zařazen do charakteristiky konkurence) a Ekofarma Rybník na Domažlicku. Certifikace svazu venkovské turistiky zaručuje také propagaci na internetu a poradenské služby. Úvodní certifikace a platnost certifikátu stojí pro členy svazu 700 Kč (+ cestovné) a obnovení certifikátu na rok pro členy stojí 400 Kč.

Další certifikací, která pomůže farmu dobře zviditelnit a je možné splnit všechny podmínky certifikace bez nějakého výrazného zásahu či nákladů, je projekt Cyklisté vítáni. Tato certifikace zajišťuje, že zařízení nabízí veškeré služby, které cyklisté potřebují. Ke splnění této certifikace chybí především jízdní kola k zapůjčení – ta je třeba zakoupit.

Ubytovací, stravovací služby – snaha starosty o rozšíření cestovního ruchu v obci, možnosti okolí – spolupráce

Pro udržitelný rozvoj a rozvoj cestovního ruchu je důležitá spolupráce. Starosta obce Břasy si je toho vědom, jeho vize je zvýšit ubytovací kapacitu v obci, vybrat v každé části obce stravovací zařízení, které bude nějak zaměřené a propojit jednotlivé vesnice naučnými stezkami. Farma Stará hospoda by se do toho plánu měla zapojit. Ubytovací zařízení takového typu včetně restaurace v obci není, další výhodou je chov koní. V okolí se nachází další zemědělské farmy zaměřené na chov dobytka, koz či na pěstování zemědělských plodin, které nemají v plánu rozšířit svoji farmu o ubytovací služby. Spojením těchto farem a Staré hospody by vznikla zajímavá spolupráce – turisté ubytovaní ve Staré hospodě by mohli podnikat exkurze do dalších typických zemědělských stavení. Hosté Staré hospody by měli možnost pronajmout si kolo či koně a vyrazit na výlet do přírody zpestřený kulturními a přírodními zajímavostmi včetně poznání klasického venkovského života.

Příklad trasy: Jízda na kole či na koni. Začátek trasy Stará hospoda, přes Radnice (návštěva muzea a jediné zpřístupněné synagogy v okrese) do Lhoty pod Radčem a stoupání na Radeč (721 m.n.m), odkud je jedinečný výhled do kraje. Přes Přívětice

a Těškov lze pokračovat do Stupna, kde je ideální zastávka na kozí farmě s prodejem domácí vyráběných kozích sýrů. Výlet je zakončený opět ve Staré hospodě. Zastávku na občerstvení je možné udělat v Těškově či zajet ještě kousek dál do Mýta. Celý výlet je dlouhý zhruba 33,6 km. Pokud jsou turisté nakloněni agroturistice a měli zapůjčené nebo vlastní koně, měl by být výlet zakončen péčí o koně. Pokud jsou koně půjčené z Farmy Stará hospoda je nutný průvodce. Jím může být přímo někdo z členů rodiny majitelů Staré hospody.

Rodinný podnik - možnost výběru právní formy

V rozvoji podniku je nutné zabývat se také otázkou optimální formy podnikání. Majitelé farmy jsou osoby samostatně výdělečně činné. Měli by zvážit výhody a nevýhody podnikání fyzických osob a právnických osob a jednotlivých firem podnikání. Z obchodních společností se nejvýhodněji jeví společnost s ručením omezeným.

Mezi nevýhody podnikání fyzických osob (f.o.) patří zejména to, že f.o. ručí za závazky veškerým svým majetkem, v případě neschopnosti plnit závazky z obchodní činnosti vzniká velké riziko uhrazení dluhů z vlastního soukromého majetku, tím pádem může dluh zatížit nejen podnikatele, ale i jeho rodinu. Další nevýhodou je, že dispozice s podnikáním je velmi omezená nebo dokonce vyloučená – podnik se obtížně oceňuje, a tak je „prodat podnik“ velmi složité. Při případném převodu podnikání na rodinné příslušníky či jiné osoby je nepříjemnou povinností změna jména a určité značky podnikání (jméno fyzické osoby – podnikatele). Skutečností také je, že živnostenské podnikání je vnímáno obecně jako méně důvěryhodné.

Výhodou živnostenského podnikání je menší administrativní náročnost, není nutné vést účetnictví. V tomto případě rodinné farmy není nutné vykonávat činnosti prostřednictvím zaměstnanců, protože členové rodiny mohou pracovat jako fyzické osoby při společném podnikání. V současné době je sazba daně z příjmů f.o. výhodnější – 15%, u právnických osob (p.o.) je to 20%. Fyzická osoba naproti tomu platí sociální a zdravotní pojištění z celého výsledku hospodaření, zatímco p.o. platí toto pojištění pouze z mezd zaměstnanců.

Výhodami právnických osob, a to konkrétně s.r.o., je odpovědnost za závazky společníků jen do výše svého nesplaceného vkladu. Pokud je vklad splacen, prakticky nezodpovídají společníci za závazky vzniklé z obchodní činnosti. Za závazky zodpovídá

celým svým majetkem společnost. U s.r.o. lze prodat obchodní podíl, je možné změnit poměr vkladů jednotlivých společníků a v případě potřeby (například přínosu kapitálu, know-how,..) je snadné přijmutí nového společníka.

Nevýhodami s.r.o. je především větší administrativní náročnost při zakládání a řízení společnosti, nutnost vést účetnictví, nutnost složení základního kapitálu a minimálního vkladu, či určitá časová prodleva od založení společnosti do možnosti začátku podnikání.

Při současném rozsahu podnikání rodinné Farmy Stará hospoda převyšují spíše výhody fyzické osoby, kdy práci vykonávají rodinní příslušníci, nemusí tak řešit zaměstnanecké vztahy a především nejsou tolik zatíženi administrativou, která by pro ně mohla být náročná. V případě významného rozvoje farmy, zvýšení obrátu a využití kapacity, by bylo vhodné uvažovat o změně formy podnikání z osob samostatně výdělečně činných na právnickou osobu, tedy nejlépe na společnost s ručením omezeným.

6.5.2 Využití silných stránek a eliminace hrozeb

Vlastní stravovací zařízení – konkurence

Velkou výhodou oproti konkurenci je vlastní stravovací zařízení. Toho by měla využít v boji o zákazníky s dalšími farmami v kraji a zvýraznit nabízené stravovací a gastronomické služby ve své reklamě. Většina konkurence nabízí pouze ubytování s kuchyňkou a další doplňkové služby a stravování si musí návštěvníci zajistit sami. Jak bylo řečeno v kapitole 4, turisté si v dnešní době raději připlatí za služby a nechají o sebe pečovat. Farma Stará hospoda tak nabízí hostům kompletní služby. Svoji nabídku by majitelé měli rozšířit o podávání tradičních krajských specialit (např. hůt, lámance), což by ji opět o něco více diverzifikovalo od ostatních konkurentů. Dalším rozšířením služeb agroturistiky by měla být nabídka vlastního zpracování zabijačkových pokrmů pod vedením majitelů, kteří zabijačky pravidelně připravují.

Chov koní – návštěvnost Plzeňského kraje

Jak již bylo popsáno, zájem o agroturistiku je v Česku malý a závisí na doprovodných programech farmy či jiného ubytovacího zařízení. Návštěvnost Plzeňského kraje je

poměrně nízká, ale kvalitní služby farmy by mohli do kraje pomoci turisty přilákat. Výhodou farmy Stará hospoda je chov koní a dobré přírodní a kulturní předpoklady pro vyjížďky a zájem o koně je stále větší. Farma by měla nabízet i tématické vyjížďky na koni jako to praktikuje její konkurence ranč Fantazie. Mohlo by se jednat např. o vyjížďku na koni s připraveným piknikem na daném místě. Nejlépe by se piknik skládal z biopotravin a z výrobků farem z okolí (kozí farma Stupno, zabíjačkové pokrmy od místních zemědělců, vlastní domácí chléb, atd.). Piknik by byl zajištěn majitelem Staré hospody. Hostům, kteří nestojí vyloženě o vyjížďky na koních, by měli majitelé nabídnout jízdu v kočáře a přes zimní období jízdu na saních, které by byly taženy koňmi. Saně ani kočár majitelé nevlastní a bylo by třeba je zakoupit. Výcvik jízdy na koni, projížďky a výuka péče o koně je zatím stále velmi přitažlivá. Snaha o vybudování hipostezek v kraji (alespoň soukromými subjekty) by mohla přilákat další turisty. Farma Stará hospoda by toho měla využít a snažit se o napojení na (budoucí) hipostezky a propagovat se jako hipostanice, na kterou splňuje kritéria (ubytování, ustájení, občerstvení, krmení pro koně,..). Na tvorbu hipostezky by mohla být poskytnuta dotace z evropských fondů, které jsou popsány v kapitole 5. Nejlepším řešením by bylo obrátit se na místní akční skupinu Světovina.

Zájemcům o agroturistiku majitelé poskytnou veškeré informace o správném chovu koní, údržbě a budování stájí. Hosté si mohou vše vyzkoušet i prakticky.

6.5.3 Využití příležitostí k eliminaci slabých stránek

Dotační programy, MAS Světovina - nezrekonstruovaná stodola

Rekonstrukcí stodoly, která se nachází na pozemku farmy, by vznikly další 2 – 3 pokoje po dvou lůžkách, takže by se mohla zvýšit kapacita až o 6 míst (na 18 lůžek). Tato rekonstrukce by pro majitele byla finančně náročná, a proto by mohla být podána žádost o dotaci. Dotace by mohla být poskytnuta z Regionálního operačního programu Jihozápad (osa 3.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu – výstavba, rekonstrukce a modernizace ubytovacích kapacit) nebo z Programu rozvoje venkova (osa III.1.3.b Podpora cestovního ruchu).

Majitelé již jednu dotaci získali (popsáno v kapitole 6.2.3) a tu si hradí z vlastních zdrojů. Jelikož by i tato dotace na rekonstrukci ubytovacího zařízení byla vyplacena až

zpětně po realizaci projektu a je nutné doložit schopnost financování projektu, bylo by nutné vzít si úvěr na předfinancování grantu EU. To bývá krátkodobý nebo střednědobý úvěr na řešení časového nesouladu mezi potřebou hradit uznatelné výdaje projektu a čerpáním dotace z fondů EU. Odlišné možnosti těchto úvěrů nabízejí různé banky.

Například Komerční banka nabízí komplexní poradenský servis EU Point pro oblast financování projektů s dotacemi z fondů EU. Zdarma provede dotační průzkum, osobní konzultaci a výběr poradenské firmy. Vzhledem k velice složitému procesu žádosti o dotaci, je poradenská firma ideálním řešením, i když jsou její služby zpoplatněné. Dále KB EU Point zajišťuje odbornou asistenci a financování projektu s Programem Ponte II, který nabízí právě i úvěr na předfinancování grantu z EU. Čerpání tohoto úvěru je omezeno výší přiznané dotace na úhradu způsobilých výdajů (uznatelných nákladů), které je podloženo Rozhodnutím o přidělení dotace. Úroková sazba úvěru na předfinancování grantu je pohyblivá. Úvěr na předfinancování je splácen z přijaté dotace a klient má možnost předčasně splatit úvěr bez poplatku. Úvěr lze čerpat jednorázově nebo postupně. Skutečně vynaložené náklady na projekt, které nejsou pokryty dotací jsou financovány přímo z vlastních zdrojů nebo na ně může být poskytnut úvěr spolufinancování, který Program Ponte II také nabízí. Splácení úvěru na spolufinancování je placen z vlastních zdrojů žadatele.

Dostupnost Plzně, program přeshraniční spolupráce a zájem Němců o agroturistiku - žádná propagace

Za agroturistikou přijíždějí lidé především z velkých měst, takže blízkost Plzně (a Prahy) je velkou výhodou. Farma nemá téměř žádnou reklamu, není inzerována na internetových vyhledávacích ubytování ani nemá vlastní internetové stránky.

Majitelé by ve své reklamě měli zdůraznit atraktivitu venkovského cestovního ruchu a agroturistiky pro obyvatele velkých měst. Ta tkví především v trávení času v neporušené přírodě, na čistém vzduchu, odpočinku a dostání se ze stresu a ruchu města do jiného rytmu a stylu života.

Nutností je reklama farmy na internetových stránkách a vyhledávacích ubytování, zejména na stránkách nafarmu.cz, prazdninynavenkove.cz, ubytovani-na-farme.cz či ubytovani.cz. Například rezervační systém ubytování.cz pracuje na provizní bázi za zprostředkované klienty – stejně jako všechny uvedené adresy, ale prezentace objektu je

vložena do systému zdarma. Rezervační systém ubytování na farmě vyžaduje za zařazení do systému a tvorbu prezentace poplatek v rozmezí 500 – 2000 Kč. Propagace na prázdniny na venkově se vyplatí především členům svazu a certifikovaným provozovnám, které propagaci mají v ceně členského příspěvku a certifikace. (Jednorázové zápisné 500 Kč, roční členství 300 Kč, mandátní platba 700 Kč do deseti lůžek a 50 Kč za každé další, v případě farmy Stará hospoda tedy 800 Kč).

Další možností je například vlastní stánek na plzeňském veletrhu cestovního ruchu ITEP nebo propagace ve stánku mikroregionu Radnicko. V Plzni se také v posledních letech pořádá množství kongresů a konferencí. Tato setkání mívají většinou doprovodný program na využití volného času. Farma Stará hospoda by mohla zajistit například hostinu, grilování, prohlídku stájí s možností projížďky. Propagovat takové služby by měla farma u pořadatelů kongresů a konferencí v Plzni.

Velkou příležitostí jak eliminovat tuto slabou stránku je využití Dispozičního fondu, cíle 3 – spolupráce s Bavorskem. V Bavorsku může být vybráno podobné ubytovací zařízení jako Stará hospoda a vzájemně si pomáhat v propagaci. MAS Světovina může pomoci zrealizovat takovýto projekt. Propagace v Bavorsku by mohla být velmi výhodná, vzhledem k zájmu Němců o venkovský cestovní ruch.

6.5.4 Eliminace jak slabých stránek, tak ohrožení

Žádná certifikace – konkurence, návštěvnost

I když se na Rokycansku nenachází mnoho konkurenčních zařízení k farmě Stará hospoda a ani v celém kraji není mnoho konkurenčních subjektů, měla by se Farma Stará hospoda lépe zviditelnit. Zájem o venkovský cestovní ruch není v České republice ještě na takové úrovni, aby všechny ubytovací zařízení měli dostatek klientů. Farma by měla konkurovat i ostatním subjektům, které se nenachází jen v Plzeňském kraji, ale po celé republice. Ke zviditelnění by měly posloužit právě již zmiňované certifikáty svazu venkovské turistiky a projektu Cyklisté vítáni. Certifikace potencionálním hostům zaručí kvalitní služby a přidá důvod, proč navštívit zrovna tuto farmu a majitelům přidá na výjimečnosti.

Nezajištění dopravy na farmu – nízká občanská vybavenost Křiš

Křiše jsou sice v blízkosti velkých měst a velmi dobře dostupné autem po celý rok, ale hromadná autobusová doprava dojíždí do Křiš pouze jednou až dvakrát denně, a to jen ve všední dny. Vlakové nádraží je vzdálené tři kilometry a spoje z Plzně a Prahy nejsou přímé. Proto by měli majitelé do svých služeb zařadit i dovoz hostů z blízkého okolí (Rokycany 15 km, Plzeň 20 km – do obou měst je zavedeno přímé vlakové spojení přes celý týden minimálně každou hodinu – nejbližší vlakové nádraží Stupno 3 km) vlastním automobilem. Majitelé automobil vlastní, takže náklady na poskytování nové služby by byly pouze ve výši pohonných hmot. Tato služba je velmi důležitá, protože špatná dostupnost by potenciální klienty mohla odradit. Je přitom pravděpodobné, že turisté, kteří mají zájem o venkovský cestovní ruch nebo mají zájem o ekologii, využijí ke své cestě právě železniční dopravy. Do nejbližšího vlakového nádraží přijíždějí spoje pouze párkrát denně, proto je nejpravděpodobnější, že hosté přicestují do Rokycan.

Půjčování sportovního vybavení – malý zájem o agroturistiku

Ne všichni návštěvníci Farmy Stará hospoda mají zájem o hipoturistiku či agroturistiku. Je tedy nezbytné rozšířit své služby také o půjčování sportovního vybavení. Plzeňský kraj má ideální podmínky pro cykloturistiku a je protkaný cyklostezkami. Majitelé by tedy měli mít v nabídce především půjčování kol (mimo jiné to je i podmínka k certifikaci – viz. výše). Nedaleko farmy protéká řeka Berounka, která je v tomto úseku splavná, proto by nabídka sportovního vybavení měla zahrnovat také půjčování kánoí se službou odvozu k řece a opětovnému vyzvednutí na domluveném úseku v domluvený den. V zimním období, kdy je vytíženost farmy nejmenší by měly být k zapůjčení běžky. V okolí sice nejsou profesionálně udržované stopy, ale krajina má pro běžkování velmi dobré předpoklady. K dalšímu sportovnímu vyžití by majitelé měli půjčovat míče, líný tenis či sánky.

6.6 Přínosy plynoucí z rozvoje venkovského cestovního ruchu

Pro Farmu Stará hospoda přinese rozšíření služeb venkovského cestovního ruchu a agroturistiky především přínosy ekonomické. Agroturistika znamená pro farmu dodatečný zdroj příjmů k hlavní činnosti, kterou je především chov koní a zemědělská činnost. To podporuje existenční jistotu a napomáhá k udržitelnosti. Nabízené služby, zejména ubytovací a stravovací, které vyžadují určitý stupeň vybavenosti farmy, zhodnocují nemovitost a zvyšují i celkový standard zemědělské domácnosti.

Úspěšný rozvoj farmy přinese význam i pro obec Břasy, a to nejen ekonomický, ale i kulturní. Lepší propagace farmy a zároveň oblasti přiláká více tuzemských i zahraničních turistů a tím přispěje i ke zvýšení příjmů obce. V obci se nachází luxusnější hotel (Darovanský dvůr) s golfovým hřištěm a wellness, ale ten je navštěvován spíše jiným segmentem zákazníků. Farmu Starou hospodu navštíví možná méně bonitní návštěvníci, ale ti spíše vyrazí na výlet do okolí a budou se zajímat o místní život. Spojení Staré hospody s kozí farmou ve Stupně, která prodává své vlastní produkty, by přispělo k podpoře prodeje biopotravin. Farma Stará hospoda dodržuje zásady ekologického zemědělství a poskytováním informací může zvýšit zájem o ekologii a bio produktech. Poskytování informací o ekologii je mimo jiné i jednou z podmínek získání značky ECEAT quality label.

Farma zvyšuje úroveň vybavenosti obce a oživuje místní tradiční slavnosti a gastronomické zvyklosti, přispívá k využívání kulturního, historického a především přírodního potenciálu okolí. Přestože záměrem farmy je přilákat do vesnice více návštěvníků a turistů, je zachován původní ráz krajiny právě díky agroturistice, která je k přírodě šetrná, a ekologickému zemědělství. Pokud se farmě podaří zvýšit ubytovací kapacitu a rozšířit své služby, nebudou rodinní členové stačit na zajištění služeb farmy sami a budou muset zaměstnat alespoň jednoho až dva pracovníky (na služby spojené s koňmi a zajištění chodu restaurace). Vytvoří tak novou pracovní příležitost v obci.

Přínos se projeví i na úrovni regionu ve stabilizaci osídlení venkova, rozptýlením cestovního ruchu do části kraje, která není turisty příliš navštěvovaná.

7 Závěr

Plzeňský kraj má pro venkovský cestovní ruch velmi dobré podmínky – přírodní, kulturní, i rekreačně sportovní. S velkým počtem ekologických farem, zemědělských podniků a stájí je velmi vhodný pro agroturistiku. Tento potenciál kraje je v současné době ještě značně nevyužitý a málo propagovaný.

Nejvíce turistů přijíždí na Plzeňsko za pěší turistikou, poznáním a cykloturistikou. V porovnání s ostatními kraji přijíždí ale většina návštěvníků pouze na jeden den, často také jen z důvodu návštěvy svých příbuzných. Ve srovnání s ostatními regiony je Plzeňský region vybaven lůžky podprůměrně, i když se poslední dobou ubytovací kapacita zvyšuje, a to nejen v samotné Plzni; poměrně velká nabídka ubytování je i na Klatovsku. V žádných statistikách nejsou vedeny údaje o tom, jaká je kapacita ubytovacích zařízení, která nabízí služby v oblasti venkovského cestovního ruchu a agroturistiky. Podle odhadů v roce 2006 byla kapacita zhruba 31 000 lůžek (v celé České republice).

Venkovský cestovní ruch nemá význam jen pro samotného podnikatele. Je také důležitým faktorem rozvoje obce, přispívá ke stabilizaci osídlení venkova a k jeho udržitelnému rozvoji. Při úspěšném fungování farmy mohou vzniknout i nová pracovní místa. Služby nabízené podnikateli v agroturistice přilákají do oblasti více návštěvníků a turistů, mohou zvýšit zájem o bioprodukty a ekologické zemědělství. Rozvoj agroturistiky napomáhá udržovat a oživovat místní tradice a zvyklosti, přispívá k využívání kulturního, historického a přírodního potenciálu okolí, aniž by venkovský život a přírodu nějak významně narušoval.

Z případové studie Farma Stará hospoda vyplývají možnosti, jaké služby by přispěly k rozvoji agroturistiky a venkovského cestovního ruchu a jak farmu více zviditelnit. Majitelé farmy se zabývají chovem koní, což je ke stále zvyšujícímu se zájmu o hipoturistiku velkou výhodou. Hlavní podnikatelská aktivita majitelů - chov koní a ekologické pěstování travin - se velmi dobře doplňuje s nabídkou služeb pro zájemce o venkovskou turistiku a agroturistiku. Úspěšným podnikáním i v oblasti cestovního ruchu se zvýší příjmy majitelů a farma se tak stane hodnotnější. Pro dosažení tohoto cíle je však zapotřebí ještě mnohé udělat.

S pomocí fondů Evropské unie by bylo vhodné rozšířit ubytovací kapacitu o dva až tři pokoje rekonstrukcí staré stodoly, která stojí na pozemku farmy. Další z možností je certifikace ubytování a služeb, které farma poskytuje. Úspěšná certifikace zaručuje kvalitu, farma se stane konkurenceschopnější a bude mít zajištěnu lepší propagaci.

Velice důležitá je spolupráce se starostou obce Břasy, panem Ing. Špilarem, který je rozvoji cestovního ruchu příznivě nakloněn, s místními organizacemi (mikroregion Radnicko, místní akční skupina Světovina) a v neposlední řadě s obyvateli obce. Bylo by velmi prospěšné spolu s ostatními podnikateli v zemědělství a agroturistice v blízkém okolí vyvinout společnými silami, například ve formě sdružení, tlak i na představitele dalších obcí v oblasti a na územní a krajské instituce s cílem získat je pro spolupráci na rozvoji venkovské turistiky aktivní pomocí při propagaci služeb, investicemi do infrastruktury a usnadněním podnikatelské činnosti.

Dobrá a dostatečná propagace nabídky služeb farmy je pro úspěšnost v tomto podnikání klíčová. Využití internetu je v dnešní době velmi snadné a stává se nutností. Nelze ale opomenout i další formy propagace – regionální, případně celostátní tisk, účast na propagačních aktivitách kraje, využití společenských, kulturních a sportovních akcí, rozsev propagačních materiálů atd. Využít by farma mohla i kongresů a konferencí konaných v Plzni a v jiných městech a nabídnout účastníkům schůzí doprovodný program, který by vyplnil jejich volný čas.

Důležité pro rozvoj farmy je podchycení poptávky zahraničních turistů, zejména Němců, kteří mají o tento typ venkovského cestovního ruchu velký zájem. Je tedy třeba propagovat farmu i za českými hranicemi, nejlépe v Bavorsku a využít Programu přeshraniční spolupráce.

Farma by dále měla zajistit dopravu z okolních měst na farmu, protože přímé spojení na farmu není dostatečné. Dále je nutné rozšířit nabízené služby o půjčování sportovního vybavení, zejména jízdních kol, kánoí, běžek apod..

Samostatnou, v současné době velmi složitou kapitolou je financování rozvoje farmy. V programovacím období 2007 až 2013 mají majitelé farmy možnost čerpat dotace z Evropské unie. Proces žádosti je ale velice složitý a mnozí podnikatelé bez pomoci nedokáží sestavit úspěšný projekt. Řešení může nabídnout místní akční skupina (MAS), která žadateli (z vymezeného území MAS) zdarma pomůže a poradí, jak projekt sestavit. Pokud je projekt žadatele schválený, záleží pak ale na tom, jakou částku MAS

z fondů získá a jak ji přerozdělí všem úspěšným žadatelům. Dalším řešením pro zájemce o dotaci je nechat si projekt sestavit v poradenské firmě (výdaje za sestavení projektu ale nejsou hrazeny dotací a jsou financovány z vlastních zdrojů žadatele). V programovacím období mohou být dotace na rozšíření služeb venkovského cestovního ruchu a diverzifikace hospodářské činnosti vyplaceny především v rámci těchto programů: Regionální operační program NUTS II Jihozápad, 3. prioritní osa, podopatření 3.1 Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu a 3.3 Rozvoj služeb cestovního ruchu, dále Program rozvoje venkova, 1. prioritní osa, podopatření 1.1.1 Modernizace zemědělských podniků, 1.3.2 Zahájení činnosti mladých zemědělců, dále osa 2 podopatření 2.1.3.1.1 Titul ekologické zemědělství, osa 3 především podopatření 3.1.3a) i b) Podpora cestovního ruchu a osa 4 Leader. Další možností je přeshraniční spolupráce, a to Dispoziční fond Cíl 3 ČR – Svobodný stát Bavorsko.

Venkovský cestovní ruch a agroturistika je v České republice stále na počátku svého vývoje a zdaleka zatím nevyužívá potenciálu, který jí český venkov nabízí. Domácí turisté tento typ cestovního ruchu objevují zatím jen pozvolna. V budoucnu by se ale agroturistika mohla stát oblíbenou a významnou pro venkovské oblasti, stejně jako je tomu v ostatních evropských zemích (zejména v Rakousku, Německu, Itálii, Holandsku, atd.). V Česku je tento typ turistiky nejvíce rozvinut na jižní Moravě a v jižních Čechách, ale pozvolna se rozšiřuje i do dalších částí země. Plzeňský kraj by měl využít své předpoklady pro rozvoj venkovského cestovního ruchu a agroturistiky co nejdříve, aby byl mezi prvními kraji, kde je kvalitní nabídka těchto služeb a aby se turisté naučili na Plzeňsko jezdit a oblíbili si ho jako místo aktivního odpočinku.

8 Seznam grafů a tabulek

GRAF 1 STRUKTURA ROP JIHOZÁPAD.....	31
GRAF 2 ROZDĚLENÍ PROSTŘEDKŮ PRIORITY OSY 3.....	31
GRAF 3 INDIKATIVNÍ ALOKACE PROSTŘEDKŮ Z FONDŮ EU V ČR PRO ROP V CÍLI KONVERGENCE	32
GRAF 4 ZAŘAZENÍ OPERAČNÍCH PROGRAMŮ DO SOUSTAVY STRATEGICKÝCH DOKUMENTŮ	35
GRAF 5 NEJLÁKAVĚJŠÍ AKTIVITY V REGIONU	38
GRAF 6 VYTÍŽENÍ KAPACITY FARMY STARÁ HOSPODA V ROCE 2009.....	58
TABULKA 1 SWOT ANALÝZA PK.....	40
TABULKA 2 SROVNÁNÍ KONKURENCE	66
TABULKA 3 SWOT ANALÝZA FARMY	67

9 Seznam použitých zdrojů

9.1 Seznam literárních zdrojů

HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní teorie, metody a aplikace*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Portál, 2008. 407 s. ISBN 978-80-7367-485-4.

JAKUBÍKOVÁ, Dagmar. *Strategický marketing*. Praha : Oeconomica, 2007. 208 s. ISBN 978-80-245-0902-0.

KANTOR, Tomáš, MAREK, Dan. *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno : Barrister & Principal, 2007. 210 s. ISBN 978-80-87029-13-8.

KERUMOVÁ, Lenka. *Metodika značení jezdeckých stezek*.

Kolektiv autorů. *Venkovský cestovní ruch, jeho specifika a podmínky pro rozvoj*. Praha : Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2007. 123 s. ISBN 80-245-1159-2.

MALÝ, Ondřej. Z Evropy přišlo už 70 miliard. *Lidové noviny : Byznys*. 28.1.2010, roč. XXIII, č. 23, s. 13.

MORAVEC, Ivo, et al. *Venkovská turistika : Teoretická východiska*. 1. vyd. České Budějovice : Centrum pro komunitní práci ČB, 2006. 92 s. ISBN 80-86902-31-5.

ORIEŠKA, Ján. *Technika služeb cestovního ruchu*. Jiří Čech. 1. vyd. Praha : Idea Servis, 1999. 244 s. ISBN 80-85970-27-9.

PALATKOVÁ, Monika. *Marketingová strategie destinace cestovního ruchu : Jak získat více příjmů z cestovního ruchu*. 1. vyd. Praha : Grada Publishing, a.s., 2006. 224 s. ISBN 80-247-1014-5.

PĚLUCHA, Martin a kol. *Rozvoj venkova v programovacím období 2007 – 2013*. Praha : Ireas, 2006. 162 s. ISBN 80-86684-42-3

POUROVÁ, Marie. *Agroturistika*. 1. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2002. 124 s. ISBN 80-213-0965-2.

- POUROVÁ, M., STRÍBRNÁ M. *Venkovská turistika : zlepšení marketingových a odborných znalostí provozovatelů agroturistických farem*. Vyd. 1. - Kolinec : AgAkcent, 2003. - 107 s. ISBN 80-903093-5-6
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů*. 2. aktualiz. vyd. Praha : Grada publishing, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- SVATOŠ, Miroslav, et al. *Agrární politika*. 1. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2009. 200 s. ISBN 978-80-213-1914-1.
- SVATOŠ, Miroslav. *Ekonomika agrárního sektoru*. 4. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007. 174 s. ISBN 978-80-213-0803-9.
- STRÍBRNÁ, Marie. *Venkovská turistika a agroturistika*. 1. vyd. Praha : Profi Press, s.r.o., 2005. 65 s. ISBN 80-86726-14-2.
- TOMŠÍK, Karel. *Evropská integrace a environmentální ekonomika*. 2. vyd. Praha : ČZU v Praze, Provozně ekonomická fakulta, 2007. 104 s. ISBN 978-80-213-1700-0.
- ZUZÁK, R., *Strategické řízení pro obor podnikání a administrativa*. Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze, 2009, ISBN 978-80-213-1968-4
- Agroturistika : Praktický rádce*. 1. vyd. České Budějovice : Rosa - jihočeská společnost pro ochranu přírody, o.p.s., 2002. 20 s.
- Místní akční skupiny v Plzeňském kraji*. Vydal Odbor regionálního rozvoje Krajského úřadu Plzeňského kraje. 2008
- Plzeňsko : příroda, historie, život*. Editor Vladislav Dudák. 1. vyd. Praha : Miloš Uhlíř - Baset, 2008. 791 s. ISBN 978-80-7340-100-9.
- Ročenka ekologického zemědělství v České republice*. Praha: Ministerstvo zemědělství, 2008. 32 s. ISBN 978-80-7084-736-7

9.2 Seznam elektronických a internetových zdrojů

Agroturistika v ČR láká hlavně na jízdu na koni. *Finanční noviny*. (online) © 2006 (cit. 2009-12-10). Dostupné z: <<http://www.tschechien-online.org/news/5412-agroturistika-cr-laka-hlavne-na-jizdu-na-koni/>>

Díky koním přijedou cizinci. *Tachovský deník*. © 2007 (cit. 2010 – 02 – 20). Dostupné z: <http://tachovsky.denik.cz/podnikani/kone_cizinci_20070613.html>

Informační publikace o Regionálním operačním programu regionu soudržnosti Jihozápad. 2007. (online) © 2007. Dostupné také na: <http://www.rr-jihozapad.cz/vismo/o_utvar.asp?id_org=200047&id_u=1039>

Obec Břasy, historie a současnost. Obecní úřad Břasy, 2009.

Program rozvoje cestovního ruchu v Plzeňském kraji. Plzeň, 2007. (online) © 2007. Dostupné z: <<http://www.kr-plzensky.cz/article.asp?itm=23466>>

Program rozvoje venkova na období 2007 – 2013. Praha, Ministerstvo zemědělství ČR, 2007.

VÁCLAVÍK TOMÁŠ. *Agroturistika na ekofarmách: Jak na to*, Ministerstvo zemědělství, Brno 2008 dostupné na: <http://www.bio-info.cz/uploads/download/Agroturistika_na_ekofarmach.PDF>

www.businessinfo.cz

www.cestovani.idnes.cz

www.cestovani.ihned.cz

www.cyklistevitani.cz

www.cykloturistika.cz

www.czechtourism.cz

www.czso.cz

www.eceat.cz

www.epp.eurostat.ec.europa.eu

www.europa.eu

www.eupoint.cz

www.euroskop.cz

www.hipostezkyonline.cz

www.leaderplus.cz

www.kb.cz

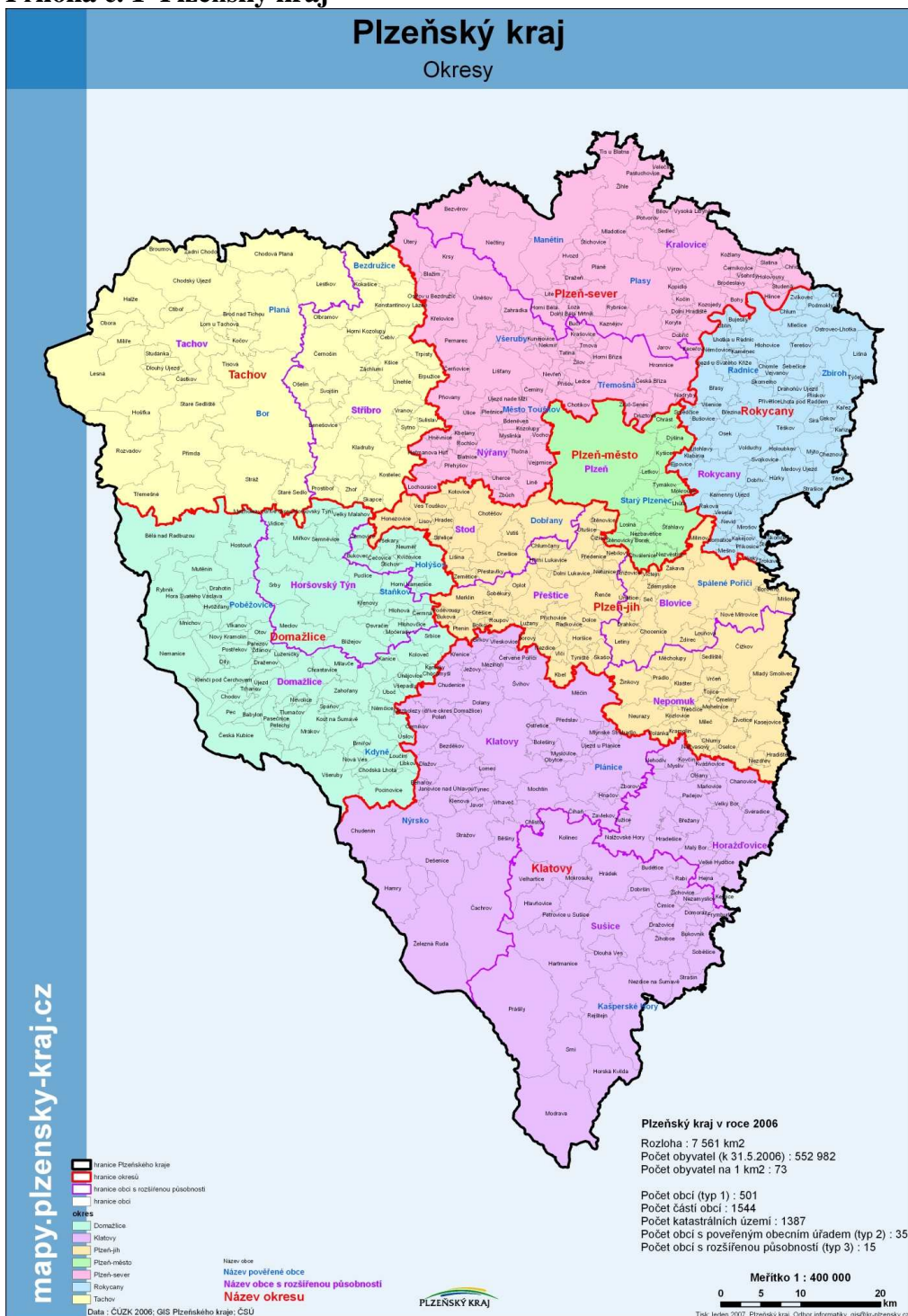
www.kr-plzensky.cz

www.mfcr.cz

www.mmr.cz
www.mze.cz
www.nafarmu.cz
www.nsmasz.cz
www.plzensko.tourism.cz
www.prazdninynavenkove.cz
www.psur.mmr.cz
www.radnicko.cz
www.regionhranicko.cz
www.risy.cz
www.rr-jihozapad.cz
www.ruraltourisminternational.org
www.sfinance.cz
www.smacr.cz
www.strukturalni-fondy.cz
www.svazvt.cz
www.svetovina.cz
www.swiss-contribution.admin.ch
www.szif.cz
www.turisturaj.cz
www.ubytovani.cz
www.ubytovani-na-farme.cz
www.ucr.uhk.cz

10 Přílohy

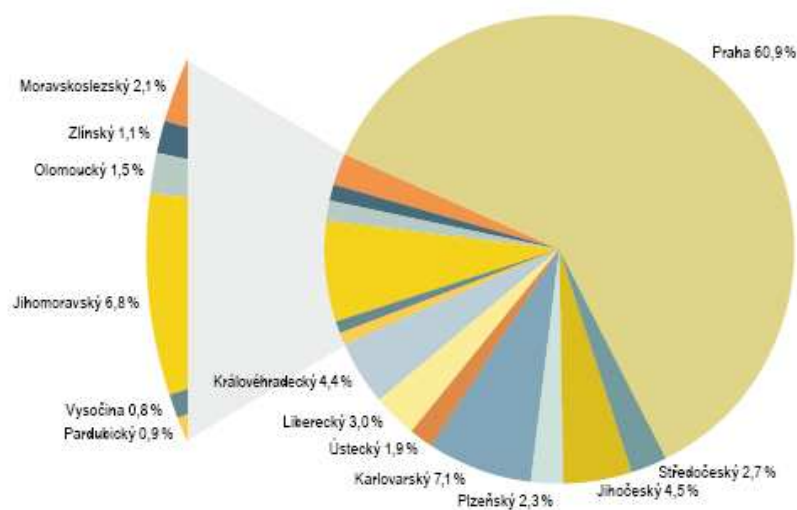
Příloha č. 1 Plzeňský kraj

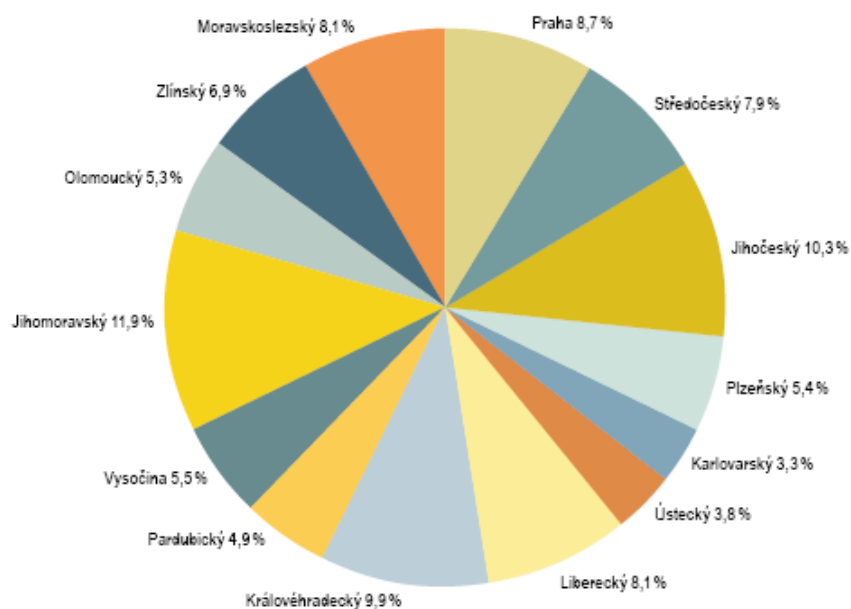
(zdroj: kr-plzensky)

Příloha č. 2 Zahraniční hosté v HUZ89 v krajích v roce 2008

Příloha č. 3 Domácí hosté v HUZ v krajích v roce 2008

(zdroj: www.mmr.cz)

⁸⁹ HUZ – hromadná ubytovací zařízení

Příloha č. 4 Priority, cíle a fiche MAS Světovina

Strategický plán LEADER MAS Světovina o.p.s.
PRV ČR osa IV. – 1.1 – Leader
Období 2007 – 2013

6.1. Priority a cíle

Strategie MAS Světovina byla zpracována jako komplexní a integrovaný dokument jednoznačně vycházející z provedené SWOT analýzy. Tato strategie je zaměřená na vícero odvětví a vzájemné propojení mezi nimi, přičemž je velmi důležitá součinnost mezi veřejnou správou, podnikateli, neziskovými organizacemi.

Cílem MAS Světovina o.p.s. je, aby území MAS Světovina o.p.s. bylo:

- Územím vytvářejícím výborné zázemí pro trvalé bydlení v poklidném venkovském prostředí v přímé vazbě na atraktivní přírodní prostředí, zdravé životní prostředí, při kvalitní dostupnosti obchodu a služeb a kulturního, sportovního a společenského vyžití nejen v městských centrech.
- Územím, jehož ekonomika je založena na rozvoji malého a středního podnikání zemědělské i nezemědělské povahy využívajícím a zhodnocujícím místní zdroje a tradiční zemědělské produkty.
- Územím respektujícím tradice a stavějícím na zásadách trvale udržitelného rozvoje s maximální šetrností k životnímu prostředí.
- Územím, které díky atraktivnímu krajinnému rázu (řeka Berounka, řeka Střela CHKO Křivoklátsko, přírodní rezervace „Třímanské skály“, přírodní parky Radeč Horní Berounka, Dolní Střela, Manětínsko atd.), zachovalému charakteru venkovských sídel a široké nabídce kulturně-historických památek, je vyhledávaným rekreačním územím a cílovou destinací pro turisty preferující tradiční i moderní formy cestovního ruchu.

Fiche 1 - Obnova a rozvoj vesnic

Cíl:

Základním cílem je zlepšit stav dopravní a technické infrastruktury a vzhledu obcí na území MAS Světovina. Zvyšovat konkurenceschopnost venkova a snižování rozdílů mezi venkovem a městy. Zastavit pokles trvale žijících obyvatel venkova a vytváření kvalitnějších podmínek pro podporu zájmu soukromých investorů. Hlavní opatření by mělo vést k podpoře obcí, které mají omezenou možnost financování při vytváření lepších podmínek pro život venkovských obyvatel.

Fiche 2 – Občanské vybavení a služby

Cíl fiche:

Cílem je zlepšení kvality života na území MAS Světovina, které se rozkládá převážně na území okresu Rokycany, Plasy a Kralovice. Základním cílem je posílit občanské vybavení a služby na tomto území, převážně tam kde je jich nedostatek. Vytvářet podmínky pro vzdělávání, společenské a další aktivity.

Fiche 3 – Ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova

Cíl fiche:

Cílem je zastavit devastaci kulturního a přírodního dědictví, vytvořit tak podmínky pro komplexní zlepšení kvality života ve venkovském prostoru v regionu. Obnova venkova na úrovni obcí, péče o krajinu a zde existující památky, sníží rozdíly mezi venkovem a městy a tím vytvoří celospolečenský zájem o venkovský prostor.

Fiche 4 – Podpora cestovního ruchu

Cíl fiche:

Cílem je především zlepšení úrovně poskytovaných služeb v oblasti ubytování či stravování. Rozšíření stávajících turistických tras, hipposteze a zlepšení kvality stávajících.

Fiche 5 – Modernizace zemědělských podniků

Cílem fiche:

Cílem zlepšení ekonomické výkonnosti podniků prostřednictvím zkvalitnění technické infrastruktury zemědělských podniků na území MAS Světovina, její modernizace a rozšiřování.

Fiche 6 – Diverzifikace činnosti nezemědělské povahy

Cílem fiche:

Posílení ekonomického potenciálu a zajištění podmínek pro kvalitní život místních obyvatel a stability venkovského prostoru při podpoře zaměstnanosti. Rozvoj konkurenceschopnosti podnikatelských subjektů jejich vzájemná součinnost.

(zdroj: www.svetovina.cz)